...ошкент ...оқшоми

6-йил чиқиши.
13 май 1971 й.
ПАЙШАНБА
№ 111 (1486).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

...Н КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

...ЛИБЛАР АНИҚЛАНДИ

...нтстрой»да ...ъезди шарафи... ...нган энг яхши ...рлик иши ва ...онализаторлик ... ўтказилган ... натижаси чи...

...натижасига кў... ...укофот саноат ... бошқармаси ...берилди. У ер... ...изаторлик так... ...шлаб чиқариш-га жорий қилиш туфайли бир миллион олтмиш етти минг сўм иқтисодий фойда олинди. Қурилиш механизацияси тресги иккинчи ўринни, «Таштрамсспецстрой» тресги рационализаторлари учинчи ўринни эгаллади.

Шахсий натижаларга кўра саноат корхоналари бошқармаси конструкторлик бюросининг бош инженери С. С. Спивакка янги мосламалар тайёрламай туриб, плиталар учун касета қолипларини мослаштириш ҳақидаги таклифи учун биринчи мукофот берилди. Бундан корхоналар тўқсон етти минг сўм соф фойда олишади.

Шунингдек, «Ташинжстрой» трестининг бош механиги М. Н. Костенкова ишлаб чиқариш-тақсимлаш бўлимининг бошлиғи В. П. Королевга ҳам биринчи мукофот берилди. Улар ер остидан металларни қазиб олиш учун жуда оддий ва ихчам мослама тайёрладилар.

НАЗОРАТЧИЛАР КЕНГАШДИЛАР

Пойтахтимиздаги шифохона ва поликлиникаларда иш олиб бораётган халқ контроли группасининг активлари медицина муассасаларида даволаш-профилактика, санитария-хўжалик масалаларининг яхши йўлга қўйилиши учун ҳар доим жон куйдириб келишяпти. Назоратчиларнинг ўз коллективларида, айниқса, аҳолига медицина хизмати кўрсатиш, шифокорлар, медицина ходимлари ўртасида меҳнатни илмий ташкил қилишни кенг йўлга қўйишни янада яхшилаш, молия интизомига қатъий риоя қилиш борасидаги олиб бораётган ишлари таҳсинга сазовор.

Назоратчиларнинг шаҳар халқ контроли комитети ташаббуси билан ўтказилган навбатдаги семинарида шу мавзуда атрофлича фикр юритилди. Шаҳардаги медицина муассасалари қошидаги халқ контроли группаларининг раисларидан 150 киши иштирок этган бу семинарда халқ мулкининг посбонлари партия XXIV съезди қарорларини амалга оширишда ўз олдиларида турган вазифаларни аниқлаб олдилар.

Халқ контроли активлари анжуманида шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Р. Қодиров, шаҳар халқ контроли комитетининг раис ўринбосари Р. Канапетовлар сўзга чиқдилар. Шунингдек, семинарда республика врачлар малакасини ошириш институти, «Тошкент Совети» номидаги шифохона, 6-туғруқхона, 17-поликлиника халқ контроли группаларининг раислари Г. Аранов, В. Ракиткина, А. Жукова, М. Ануфриевалар ҳам жонкуяр назоратчиларнинг ибратли ишлари тўғрисида йиғилиш қатнашчиларига сўзлаб бердилар.

● *Тошкент шаҳар ижроия комитетида*

...кки ойлик тугади, ...нлаштириш давом этаверади

Кўкаламзорлаштириш ишлари нақадар кенг тус олганлигини шундан ҳам билса бўладики, икки ой мобайнида икки миллиондан кўп кўчат ўтказилди.

Икки ойлик тугади. Кўп ишлар қилинди. Лекин Тошкент аъло даражадаги озода шаҳарга айланиб қолди деб бўладими? Йўқ, ҳозирча ундай деб бўлмайди. Санитария ва ободончилик учун курашни сусайтириш мумкин эмас. Шаҳар коммунал хўжалиги, савдо корхоналари, умумий овқатланиш ташкилотларининг ходимлари, завод ва фабрикаларнинг ишчилари олдида ҳали кўпгина вазифалар турибди.

Фаррошлар иши ҳам тартибли йўлга қўйилган эмас. Уларнинг деярли бешдан бири кўчани тозалашга чиқмайди.

Автодормехбаза фаолиятида ҳам камчиликлар кўп. Машиналар унумли ишламайди. Баъзилари кўпинча бекор туради. Масалан, Чилонзор районида бир кунда 25 машина гараждан чиқмаган.

Дарахт ва гулзорларни суғориш масаласи, айниқса, муаммо бўлиб турибди.

Ёз яқинлашиб қолди. Сабзавот ва мева билан савдо қилувчи магазинларнинг озодалигига, айниқса, эътибор берилиши керак. Аҳоли ўртасида гигиена пропагандасини кучайтирмоқ зарур. Санэпидемия станцияларининг врачлари бу соҳада кўп хизмат қилишлари керак.

Шаҳар санитария ободончилиги ва кўкаламзорлаштириш штабининг навбатдаги кенгашида икки ойлик якунлари ва бажариладиган ана шу вазифалар муҳокама қилинди.

Шаҳарда ер ости ишлари бажарилиши масаласи ҳам муҳокама қилинди. Иссиқлик трассалари, водопровод, кабеллар ўтказишда «Ташинжстрой» тресги ва Ҳамза алоқа узели намуна кўрсатмоқда. Бу ташкилотларнинг ходимлари барча ишни техника қоидаларига риоя қилган ҳолда олиб боришяпти. Улар объектни фойдаланишга топширганларидан кейин, кўча ва йўлкалар қандай асфальтланганлиги н и диққат билан кўздан кечирадилар.

Лекин, барча қурувчилар ҳам ўз вазифасига сидқидилдан қараяпти, деб бўлмайди. Кенгашда «Ўзбекистон» меҳмонхонасини қураётган «Висотстрой» трестининг 2-қурилиш бошқармаси, Навоий шаҳри қурилиш-монтаж бошқармаси, шунингдек, 4-трестнинг 18-қурилиш бошқармаси раҳбарлари қаттиқ танқид қилинди. «Союзтелефонстрой» қурилиш-монтаж бошқармасининг ходимлари ишни бажаргандан кейин кўчаларни қазилган ҳолда ташлаб кетаверадилар. Штаб кенгашида қурилиш ташкилотларининг раҳбарларига юқоридаги камчиликларни 1 июнгача тугатиш ва ўзлари агдар-тўнтар қилиб ташлаган кўчаларни тартибга келтириш таклиф қилинди.

БУЮМЛАРИГА КЕНГ ЙЎЛ

БИТИЛГАН

АҲОЛИ ХУРСАНД БЎЛСИН

КПСС XXIV съезди Директиваларида Ўзбекистон ССР бўйича «саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш ҳажми 46—49 процент кўпайтирилсин, маданий ва маиший ҳамда рўзғор моллари ишлаб чиқариш икки баравардан зиёдроқ, шу жумладан, рўзғор холодильниклари ишлаб чиқариш 4,2 баравар кўпайтирилсин, деб қайд қилинади.

— Директиваларда кўрсатилган бу вазифалар, — дейди Тошкентдаги холодильник заводининг бош инженери Д. Солтанов, — бевосита бизнинг корхонамиз ишчилари зиммасига ҳам катта масъулият юклайди. Биз халқимиз учун, уй-рўзғор учун зарур бўлган холодильниклар ишлаб чиқаришни йил сайин кўпайтирмоқдамиз.

Корхонамизда техника тараққиётини юксалтириш, янги техника ва илғор технологияни кенг қўллашга катта аҳамият берилаяпти. Амалга оширилаётган ташкилий-техникавий тадбирлар ютуқлар калити бўлмоқда.

Ҳақиқатан ҳам шундай. Завод коллективи ўтган беш йилликни муваффақиятли якунлади. Биргина юбилей йилнинг ўзида 57 минг 288 та холодильник ишлаб чиқарилди. Корхона ишчилари шу кунларда тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли адо этиш учун ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар.

КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари ишчиларнинг ғайрат-шижоатини янада жўш урдириб юборди. Холодильниксозлар тўрт ойлик топшириқни муваффақиятли адо этишди. Улар халқимиз эҳтиёжи учун зарур бўлган маҳсулотларни кўплаб ишлаб чиқариш мақсадида фидокорона меҳнат қилишмоқда.

Москваликларнинг 1971 йил топшириқларини муддатидан илгари адо этиш юзасидан янги социалистик мажбурият олганликлари завод ишчиларини ҳам руҳлантириб юборди. Тошкентлик холодильниксозлар ўз ички имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, маҳсулотни реализация қилиш 1971 йил топшириғини 20 декабрда адо этиш ва пландан ташқари салкам ярим миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилдилар. Бу — пландан ташқари 3 мингта «ОАЗИС-2» холодильниги ҳамда халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарилади, деган сўздир.

Ҳозир корхонада реконструкция ишлар бошлаб юборилди. Шу йилнинг ўзида завод цехларида иккита механизациялашган поток линиясини ўрнатиш кўзда тутилган. Янги техника ва илғор технологияни қўллаш туфайли янги беш йилликнинг биринчи йилида меҳнат унумдорлиги 15 процентга ошади. Бу ерда маҳсулотларни янада такомиллаштириш, уларнинг бежирим бўлишига асосий эътибор қаратилмоқда. Шу йилнинг тўртинчи кварталида янги «Оазис—3» маркали холодильниклар ишлаб чиқариш йўлга қўйилади. Бу аввалги ўтмишдошларидан бир қанча қулай томонлари билан фарқ қилади.

Корхона ишчилари янги беш йилликда халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришни кескин оширишни ўз олдиларига асосий мақсад қилиб қўйганлар.

Шаҳримизнинг кўпгина саноат корхоналарида турли хил кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш йил сайин ривожланмоқда. Ушбу фотосуратларда «Миконд» заводи тайёрлаётган ҳар хил шаклдаги биллур рўзғор буюмлари, шунингдек, қурилиш материаллари комбинатида керамикадан ишланган рўзғор идишларининг намуналари акс этган.

М. Нуриддинов фотолари.

Янги автоматлар

Аҳолига қулайлик

Ҳарорат кун сайин юқорилашиб бормоқда. Бу ҳол кишиларнинг яхна ичимликларга бўлган эҳтиёжи кескин даражада ортади, деган гапдир.

Хўш, «Ташлимводторг» — ихтисослаштирилган савдо ташкилоти ёз кунларида аҳолининг ана шу эҳтиёжларини қондириш учун қандай тайёргарлик ишларини олиб бормоқда?

Бунга ташкилот директори вазифасини бажарувчи ўртоқ Ризаев қуйидаги жавобни берди:

— Ҳамшаҳарларимизнинг яхна ичимликларга бўлган катта талабини қондириш учун ҳозир газ сувлари билан савдо қилувчи 200 та янги автомат ўрнатишга киришилди. 1 Май кўчасидаги «Болалар дунёси», Навоий театри, Муқимий кўчасидаги спорт товарлари магазини олдига ўрнатилган бундай автоматларнинг бир қисми кишиларга хизмат кўрсата бошлади.

КАНАЛ ҚИЁФАСИ ЎЗГАРМОҚДА

Оққўрғон канали кейинги йилларга келиб деярли ишдан чиқиб қолган эди. Шу туфайли, уни реконструкция қилиб, қайта тиклаш ишлари бошлаб юборилди.

Бугун

Ирригация ва гидротехника иншоотлари трестининг ремонт-қурилиш бошқармаси коллективи каналнинг биринчи километридаги ишларни тугаллади. Каналнинг туби чуқурлаштирилиб, унинг ҳар икки қирғоғига бетон плиталари қопланди. У тўла ремонтдан чиққач, қанчадан-қанча гулзорлар ва дов-дарахтларни табиий сув билан доимий равишда таъминлаб туриш имконияти туғилади. Буни жуда яхши ҳис этган ремонт-қурилиш бошқармаси коллективи ишни ҳар томонлама сифатли қилиб, жадал суръатлар билан олиб бормоқда.

КПСС XXIV съезди Директиваларидан руҳланган «Ўрток» кондитер фабрикасининг қандолатчилари маҳсулот ишлаб чиқаришни ой сайин оширмоқдалар. Кейинги йилларда корхона энг замонавий ишлаб чиқариш техникаси билан таъминланди. Машаққатли қўл меҳнати тугатилди. Шу туфайли корхонанинг маҳсулот ишлаб чиқариш қуввати ортиб бормоқда. Мана бу суратда карамель цехидаги янги конвейерлардан бири тасвирланган.

ГРУЗИЯДАГИ ТАНТАНАЛАРДА ҚАТНАШИШ УЧУН

Грузия Совет Социалистик Республикасининг ва Грузия Коммунистик партиясининг 50 йиллигига бағишланган тантаналарда қатнашиш учун Ўзбекистон делегацияси Тошкентдан Тбилисига жўнаб кетди. Делегацияга КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов бошчилик қилади.

Делегация составида Нукус шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Р. Бобоназаров, Тошкент Тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси Л. П. Казанцева, Сирдарё областидаги 28-«Самарқанд» совхозининг директори Э. Холматов ўртоқлар бор.

(ЎзТАГ).

ҲИСОБОТ КОНЦЕРТИ

Кеча В. И. Ленин номли олий умумқўшин командирлик билим юртида Ҳамза номидаги Тошкент Давлат музика билим юрти ўқувчиларининг ҳисобот концерти бўлиб ўтди.

Бундай концертлар кейинги йилларда анъанавий бўлиб қолди. Ҳар йили бир марта билим юрти ўқувчилари жангчилари олдида олган билимлари ва ижрочилик маҳоратларини намойиш қиладилар.

Концертда билим юртининг саккиз бўлимида таҳсил олаётган икки юз элликка яқин ўқувчи қатнашди. Хор ашулалар, ўзбек ва рус халқ чолғу асбоблари оркестри, яккахон ашулачилар ва турли музика асбоблари ижрочиларининг чиқишларини курсантлар гулдурос қарсаклар билан олқишладилар.

МОЛДАВИЯЛИК МЕҲМОНЛАР

Куни-кеча шаҳримизга бир группа Молдавия санъатшунослари меҳмон бўлиб келдилар. Улар ўзлари билан бирга СССР халқ рассоми, СССР Санъат академиясининг ҳақиқий аъзоси, таниқли ҳайкалтарош Л. И. Дубиновскийнинг асарларини олиб келишди. Пойтахтимиз санъат мухлислари бу асарлар билан яқинда республика архитекторлар союзи кўргазма залида очиладиган ҳайкалтарошнинг ижодий виставкасида танишишлари мумкин.

Об-ҳаво

Шу кеча-кундузда Тошкентда ҳаво булутли бўлсада, ёғингарчилик бўлмайди. Секундига 3-7 метр тезлик билан шабада эсади. Кечалари ҳарорат 10-12, кундуз кунлари 23-25 даража бўлади.

«ДЎСТЛИК» ПОЕЗДИ

Ўтган йили қардош Болгария халқ республикасининг бир группа савдо ходимлари Ўзбекистон бўйлаб саёҳат қилишганида, Тошкент Марказий Универсал магазини коллективининг меҳмони бўлишган эди. Улар тошкентлик ҳамкасбларининг хизмати билан яқиндан танишдилар. Меҳмонлар мезбонларини Болгария сафарига таклиф қилишган эди.

Яқинда ЦУМ ходимларидан бир группаси «Дўстлик» поездида қардош мамлакат бўйлаб сафар қилдилар. Ўзбек саёҳатчилари Болгариянинг Велико Тирново, Старая Загора, Пловдив, София Плевон каби шаҳарларида бўлиб, болгар меҳнаткашларининг бугунги ҳаёти билан яқиндан танишдилар. Ҳамма жойда уларни самимий ва меҳмондўстлик билан кутиб олишди. Ҳамшаҳарларимиз саноат моллари магазинларида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш тажрибаларини ўргандилар.

Саёҳат жуда ҳам завқли ва мазмунли ўтди.

ҚУВОНЧ

Октябрь районидаги 3627-омонат кассасига бир киши кириб келди. У ўзида йўқ хурсанд.

Пугачев номли кўчада истиқомат қилувчи М. Иноятов республика пул буюм лотереясидан ўн дона олган экан. Билетларнинг бирига «Москвич» автомашинаси ютуғи чиқди. Унинг 015 номерли 07006 серияли билети бир олам қувонч олиб келди. Ютуқ эгасининг ҳужжатлари дарҳол расмийлаштирилди.

Шафоат кўчасида турувчи А. Ильмечиев эса мотоцикл ютганлигидан хурсанд.

Планетамиз янгиликлари

МАЖБУРИЯТЛАР МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРИЛМОҚДА

ПРАГА. (ТАСС). Чехословакия корхоналари Чехословакия Компартиясининг яқин кунларда нишонланадиган 50 йиллиги шарафига олган оширилган мажбуриятларини бир мунча ошириб бажармоқдалар.

Острав-Карвин кўмир ҳавзасининг кончилари йиллик пландан ташқари бир миллион тоннадан ортиқ кўмир қазиб олишга аҳд қилдилар. Улар шу йилнинг дастлабки 4 ойи топшириғини 622 минг тонна кўп кўмир қазиб чиқариб, ортиғи билан бажардилр.

Остравадаги К. Готвальд номли республикадаги энг йирик Витковиц металлургия комбинати маҳсулот ишлаб чиқариш планини 140 миллион кронлик ошириб бажарди. Бу комбинатда 1970 йилга нисбатан меҳнат унумдорлиги шу йилнинг ўтган дастлабки ойларида 9,9 процент кўпайди.

ДАРОМАД КЎПАЯДИ

ҚОҲИРА. Газеталарнинг хабар беришича, Бирлашган Араб Республикаси давлат саноат секторининг 1970—1971 молия йилида оладиган даромади ғоят кўпайиб, 120 миллион миср фунтига етади.

Бирлашган Араб Республикасининг саноат министрлиги давлат компаниялари ва корпорациялари тўғрисидаги маълумотларга асосланиб, шундай хулосага келди.

Польша Халқ Республикаси. В. И. Ленин номидаги Гданьск кемасозлик верфида Совет Иттифоқининг буюртмаси билан қурилган «Янис Райнис» рефрижератори сувга туширилди.

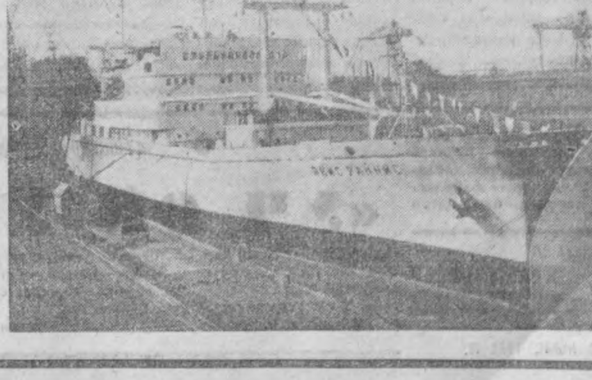

СУРАТДА: «Янис Райнис» кемаси Гданск соҳилида.
ЦАФ—АПН фотоси.

Тошкентдаги «Союзхлопкомаш» бирлашмасининг машинасозлари КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларидан руҳланиб, мамлакатимиз халқ хўжалиги учун янада кўпроқ турли хил машиналар комплекси тайёрлаш бўйича баракали меҳнат қиляпти.

Сиз суратда завод йиғув цехининг пешқадам йиғувчи-слесари коммунист Эркин Турсуновни кўриб турибсиз. Бу зарбдор машинасоз ўзининг беш йиллик топшириқларини муддатидан анча илгари адо этишга аҳд қилган.

Харидорларга хушмуомалада бўлайлик

Шаҳар савдо ходимлари активи йиғилишидан

Биз ҳар куни магазинларда бўламиз. Кайфиятимиз сотувчи бизни қандай кутиб олишига, муомаласига, қайси товарни харид қилишни тавсия этишига боғлиқ. Шу жиҳатдан ҳам сотувчи олдига катта талаблар қўйилади. У эътиборли ва ширинсухан бўлиши, товарларни яққол кўрсата билиши зарур.

Шаҳар савдо ходимлари активи йиғилишида худди ана шулар ҳақида атрофлича фикр юритилди. Йиғилиш қатнашчилари энг яхши коллективларни фахр билан тилга олдилар, мавжуд камчиликларни фош этиб, ўзларининг қимматли таклиф ва мулоҳазаларини ўртага ташладилар.

Тошкентда аҳолига савдо хизмати кўрсатишнинг прогрессив усулларини жорий этиш жуда суст амалга оширилмоқда. Ўз-ўзига хизмат кўрсатувчи магазинлар сони кам процентни ташкил этади. Масалан, «Ташзаготплодоовощторг» системасида бор-йўғи биргина магазин ана шундай прогрессив усулда ишлаётир, холос. Бундай аҳволни Тошкент саноат моллари савдосида ҳам кўриш мумкин.

Хўш, аҳвол нега бундай? Бунинг сабаби шундаки, савдо ташкилотларининг раҳбарлари ишни ташкил этишни такомиллаштириш билан дадил шуғулланмаётирлар, мавжуд имкониятларни ишга солмаётирлар, илғор коллективларнинг иш тажрибасини умумлаштириб, уларни оммалаштирмаётирлар.

Товарларни реклама қилиш ёмон йўлга қўйилган магазинлар ҳам тез-тез учраб туради. Бу ўринда Куйбишев район озиқ-овқат савдоси ташкилотига қарашли 70- ва «Шуҳрат» магазинлари. Чилонзор массивидаги савдо марказининг ижобий иш тажрибаларини кенг ёйиш керак. Бу савдо ўчоқларида иш ҳар томонлама намунали йўлга қўйилган.

Харидорларнинг кундалик эҳтиёжи учун зарур бўлган моллар етишмаётган магазинларни тез-тез учратиш мумкин. Бундай узилишлар сотувчилар айби билан содир бўлаётир, деб ҳақли равишда айтиш мумкин. Чунки, улар харидорлар эҳтиёжини яхши ўрганмайдилар.

Ишдаги камчиликларни тугатиш, хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш — ҳар бир савдо ходими, магазин мудири ва товаршунос ҳозир асосий диққат-эътиборини ана шунга қаратиши лозим. Бу ҳақда нотиқлар жуда тўғри фикр юритдилар.

Йиғилиш охирида актив қатнашчилари республикадаги барча савдо ходимларига мурожаат қабул қилдилар.

А. ХАТАМОВ.

✻ «Ўроқ ва Болға» иттифоқи

ЕЛКАДОШ ВА КЎМАКДОШ

Борди-келдининг бўлгани яхши-да. Тошкент трактор заводининг ишчилари ўтган йилнинг бошларида Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхозида бўлганларида хўжалик меҳнаткашлари қанчалик қувонишган эди. Совхоз ишчилари шаҳарлик биродарларини нон ва туз билан кутиб олишганди ўшанда. Кейин биргалашиб устахоналар ва фермаларни, колхоз далалари, турар-жой посёлкаларини айланишди. Ишчилар ўз дўстлари — пахтакор ва чорвадорлар эришаётган муваффақиятлар билан танишишди.

— Ютуқларингизни кўриб жуда ҳам хурсанд бўлдик,— дейишди пировардида тракторсозлар. — Фақат фермалардаги кўпгина ишларнинг ҳали ҳам қўлда бажарилаётганлиги бизни қувонтирмади. Чорвадорлар меҳнатини тўла механизациялаш фикри туғилди ҳозир ҳамкасбларимизда. Яна қандай ёрдам керак бўлса марҳамат, биз тайёрмиз.

Ўша куни бажарилиши лозим бўлган яна бир қанча юмушлар тилга олинди. Завод вакиллари ҳаммасини бирма-бир ён дафтарларига ёзиб олишди. Орадан бир ҳафта ўтмай, корхонанинг иккита юк машинаси совхоз марказига кириб келди. Уларнинг кузовида совхозда амалга ошириладиган ишлар учун керак бўладиган материал ва хом ашёлар, станок ва эҳтиёт қисмлари бор эди. Монтажчи-слесарлар вақтни ғанимат билиб, молларни суғориш ишларини автоматлаштиришга киришдилар. Бир неча кун ичида 8 тонна труба монтаж қилинди. Сув тақсимловчи агрегатлар ўрнатилди. Ўша кундан бошлаб зилол сув трубалар орқали фермага томон оқа бошлади. Бу билан молбоқарларнинг иши анча енгиллашди.

Монтажчи-слесарлар ишни совхоз устахонасида давом эттирдилар. Ўзлари билан бирга олиб келган токарлик ва пармалаш станокларини ўрнатиб, дастлабки деталларни тайёрлаб кўрсатдилар. 15 та аккумулятор, бешта генератор, 50 та стартер ва бошқа эҳтиёт қисмлари совхоз механикларига тақдим қилинди. Пахта йиғим-терими кампанияси даврида заводнинг учта кўчма устахонаси дала бошида бўлди.

Ўша одатга кўра тракторсозлар бу йил яна совхоз ишчилари ҳузурида бўлишди. Қишлоқ меҳнаткашларининг кам-кўстларини аниқлашди, ёрдам учун керак бўладиган материал ва ускуналар ажратишди. Янги йилнинг дастлабки кварталида совхозга 500 килограмм тунука, 300 килограмм электрод, 370 килограмм мустаҳкамлагич больтлари, 1000 килограмм металл бурчакчалар, 400 метр труба етказиб берилди. Ишчилардан тузилган махсус бригада совхоз техникасини ремонт қилишда иштирок этди.

Ҳозирги кунда заводда иккита йиғма дала шийпонининг қисмлари тайёрланмоқда. Ишчилар ғўзаларни парваришлаш бошлангунча бу шийпонларни дала бошига монтаж қилиб, ичкари-ташқарисини плакат ва шиорлар билан безашга сўз берганлар. Бундан ташқари қишлоқ хўжалиги машиналари учун яна анчагина эҳтиёт қисмлари ва совхоз устахонаси учун битта агрегат тақдим этилади.

— Трактор заводи коллективининг бу ҳимматидан совхоз ишчилари беҳад мамнундирлар,— дейди Куйбишев район партия комитетининг иккинчи секретари Г. П. Стешенко.— Районимизда қишлоққа оталиқ ёрдамини кучайтираётган коллективлар ҳозир оз эмас. «Ташкенткабель», экскаватор заводлари ва бошқа корхоналар кўмаги анча баракали бўляпти.

«Ташкенткабель» заводи Бекобод районидаги 3-«Далварзин» совхозини, экскаватор заводи эса Ойбек номли совхозни ўз оталиқларига олишган. Кабелчилар ўтган ойларда совхозда қурилаётган 90 ўринли боғча ва 640 ўринли ўрта мактаб учун етарли миқдорда эшик ва дераза блокларини етказиб беришди. Бундан ташқари янги объектларни тўла электрлаштиришни ҳам ўз зиммаларига олишди. Ҳозир кабелчилар кўрсатаётган ёрдам билан совхоз посёлкасини телефонлаштириш ишлари олиб борилмоқда. Иккинчи квартал мобайнида бу иш тўла ниҳоясига етади.

Экскаваторсозлар ҳам қишлоққа ёрдам кўламини тобора кенгайтиришяпти. Ўтган йили улар Ойбек номли совхозга учта станок берган эдилар. Бундан ташқари 2 минг сўмлик майда асбоб-ускуналар, пневматик болғалаш агрегати, гидравлик домкрат каби камчил ускуналарни ҳам тақдим этдилар. Айни пайтда завод ремонтчиларининг кучи билан битта токарлик станоги ва 35 та прицеп ремонт қилиб берилди. Шу кунларда ҳам бир группа ремонтчилар совхоз устахонасида меҳнат қилмоқдалар. Улар қишлоқ хўжалик техникасини янги экиш кампаниясига тайёрлашга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Энди устахонадаги станоклар ремонтни олиб боришаяпти. Бундан ташқари заводнинг яна бир группа ходимлари совхоз учун плакатлар, шиорлар тайёрлаб бермоқдалар. Бу плакат ва шиорларда партия XXIV съезди якунлари ўз ифодасини топаяпти.

Ишчи ва деҳқон бир-бирига кўмакдош ва елкадошдир. Ишчининг ютуғидан деҳқон қувонса, деҳқоннинг муваффақиятидан ишчи мамнун бўлади. Шу боисдан ҳам Тошкент ишчилари пахтакор ва соҳибкорларга ҳар томонлама ёрдамни кучайтириш юзасидан ибратли тадбирларни амалга оширмоқдалар. Ўз навбатида деҳқонлар ҳам шаҳарликлар дастурхонини ноз-неъматларга тўкин-сочин қилмоқдалар.

Д. НАСРИДДИНОВ.

Тошкентдаги «Шарқ» мебель фирмасининг мебелсозлари аҳоли талабини ҳисобга олиб, бир қанча замонавий мебеллар комплексини ишлаб чиқаришга киришдилар.

СУРАТДА: корхонанинг пешқадам станокчи-мебелчиси Ҳусан Каримов.

Т. Каримов фотоси.

* * *

Пастдаги суратда «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг ёш қандолатчиси Одина Эгамбердиевани кўриб турибсиз. У конфет тайёрловчи агрегат ишини бошқаришни пухта ўзлаштириб олди. Ҳозир ёш қандолатчи кўплар қатори ўзининг беш йиллик топшириқларини тўрт йилда бажариш учун фидокорлик билан меҳнат қиляпти.

М. Нуриддинов фотолари.

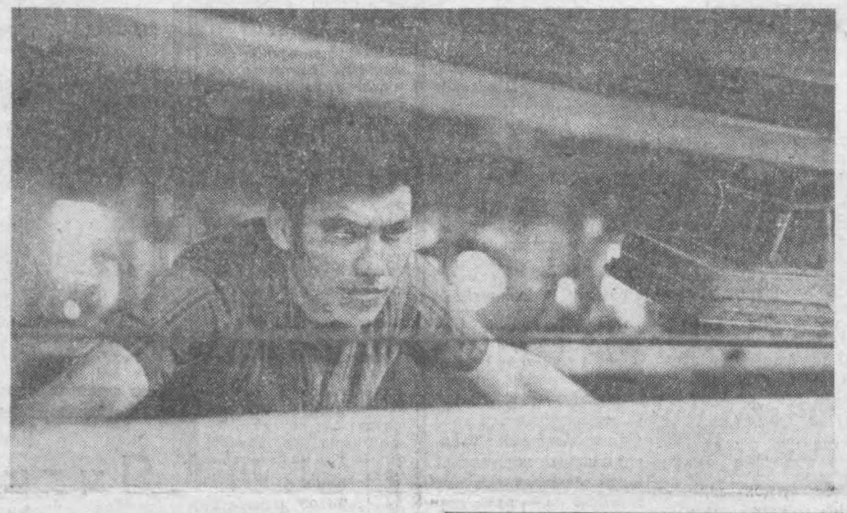

ЖОНАЖОН Ватан бўйлаб

XXIV съезд қарорлари оммага

ДУШАНБЕ. Душанбеда «Партия комитети лектори куни» ўтказилди. Республика миқёсида ўтказилган бу тадбир пропагандистларнинг партия сўзини оммага очиқ ва равшан маълум қилиши, КПСС XXIV съездининг қарорларини Тожикистон меҳнаткашларига яхшироқ тушунтириб беришларига ёрдам беради. Лекторлар кунида шаҳар ва район партия комитетлари, «Билим» жамияти маҳаллий ташкилотлари лектор группаларининг раҳбарлари, район ва шаҳар партия комитетлари агитация ҳамда пропаганда бўлимларининг мудирлари қатнашдилар. Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Раҳимова «КПСС XXIV съезди қарорлари асосида идеология ходимларининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

КПСС XXIV съездининг беш йиллик план юзасидан Директивалари ҳақида, ҳозирги босқичда идеологик кураш тўғрисида, коммунистик ҳаракат, СССРнинг ташқи сиёсати ва халқаро аҳволи тўғрисида ўқилган лекциялар зўр мароқ билан тингланди.

Партия комитетлари лектор группаларининг раҳбарлари КПСС XXIV съезди қарорларини пропаганда қилиш соҳасидаги тажрибалари тўғрисида сўзлаб бердилар. Тожикистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг қарорига мувофиқ республикада лекторлар куни ҳар уч ойда бир марта ўтказилиб турилади.

ЯКУТСК. КПСС XXIV съездининг материалларини ўрганиш юзасидан семинар ўтказилди. Бу семинарда 15 та район партия комитетининг саккиз юзга яқин пропагандисти, лекторлар, район партия комитетларининг секретарлари ҳамда пропаганда ва агитация бўлимларининг мудирлари қатнашди.

КПСС Марказий Комитети пропаганда группасининг аъзолари, маҳаллий раҳбар ходимлари замонамизнинг актуал проблемалари, партиянинг ички ва ташқи сиёсати тўғрисида доклад, лекция ўқидилар. Бундай семинарлар яқин орада республиканинг айрим зоналарида ҳам ўтказилади. Якутия идеология ходимларидан йигирма мингдан ортиқ киши съезд ҳужжатларини тушунтириб бермоқда. Партия ва комсомол сиёсий маорифи шохобчаларида съезд материаллари ўрганилмоқда.

ЧЕБОКСАРИ. КПСС XXIV съездининг материалларини пропаганда қилиш юзасидан ўтказилган уч кунлик семинар тамом бўлди. Бу семинарда Мари, Мордва ва Чувашия АССР район ва шаҳар партия комитетларининг секретарлари, пропагандистлар, лекторлар, «Билим» жамияти ташкилотларининг раҳбарлари қатнашди.

КПСС Марказий Комитети пропаганда группасининг аъзолари, СССР Фанлар академияси философия институти ва Москва олий ўқув юртларининг олимлари КПСС XXIV съезди илгари сурган иқтисодий сиёсат проблемалари ва идеология иши тўғрисида лекция ўқидилар. Семинар қатнашчилари ҳозирги буржуа фалсафий оқимларининг асосий йўналишларини ва ўнг реформистларнинг социализм табиати тўғрисидаги қарашларини танқид қилувчи фикрлар билан танишдилар. СССРда миллий муносабатларнинг ривожланиши ва интернационал тарбия масалаларини ўргандилар.

(ТАСС мухбири).

МЕТРОНИНГ ЯНГИ ТРАССАСИ

ТБИЛИСИ. Давлат комиссияси Тбилиси метроси биринчи навбатининг охирги участкасини фойдаланишга қабул қилиб олди. Республика ва Грузия Коммунистик партиясининг ярим асрлик юбилейи арафасида «Тбилтоннельстрой» қурувчилари «Исани» ва «Самгори» станциялари бўлган трассани бар вақт битказиб топширдилар.

Бу линия 26 комиссар номли катта саноат районини шаҳарнинг маркази билан боғлади. Тбилиси метроси линияларининг узунлиги ўн икки километрдан ошиб кетди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. П. Мжаванадзе, Грузия ССР Олий Совети президиумининг раиси Г. С. Дзоленидзе ва республика Министрлар Советининг раиси Г. Д. Жавахишвили «Исани» ва «Самгори» станцияларини кўриб чиқишди.

● Беш йиллик — муддатидан илгари

ТЕХНИКАГА ТАЯНИБ

Шаҳримиздаги подшипник ремонти заводи коллективи саккизинчи беш йиллик топшириғини шараф билан адо этган эди. Партия XXIV съезди қарорлари ва Директивалари коллектив аъзоларининг ижодий жўшқинлигини ошириб юборди.

Москваликларнинг ташаббусига қўшилган завод ишчилари маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича йиллик топшириқни миддатидан илгари — 24 декабргача адо этиш ва пландан ташқари 25 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилдилар.

Бу маррага янги техника, илғор технологияни қўллаш, меҳнатни илмий асосда ташкил этиш ва меҳнат унумдорлигини ошириш эвазига эришилади.

ҚУЁШ МЕҲМОН ЎЛКА

ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ РЕПОРТАЖ

Бу жойларнинг табиати қизиқ. Қуёш меҳмондек: икки соат кўринади-ю, тағин ётоғига бош қўяди. Қор ва совуқ ҳукмрон. Ялангликларда энг ишончли транспорт воситаси — ит қўшилган чаналар...

Ажабланманг. Воқеа бундай. Шаҳарлараро телефон станциясининг устма-уст қўнғироғи шоширib қўйди:

— Сизни Салихарддан сўрашяпти, — телефонисткaнинг майингина овози эшитилди.

Салихард! Бу номни эшитганман. Узоқ Шимолдаги Ямаль-ненец автоном областининг марказ шаҳри. «Ажаб, Салихарддан ким йўқлаётганикин?» деб турганимда, таниш овоз эшитилди. Бу, вертолётчи дўстим Аъзамжоннинг овози. Вертолётларни махсус ишларда қўллаш Тошкент лабораториясининг илмий раҳбари Аъзамжон Азизович Азимов. Техника фанлари кандидати.

Сўраша кетдик:

— Салихард шаҳридан гапиряпман.

— Қандай шамоллар учира қолди у ёқларга?

— Дўстлик меҳрининг шамоли,— деди у ўзига хос қувноқлик билан.

... «Уралэлектросеть»нинг Ямаль-ненец автоном областидаги бўлими Тошкентга буюртма берган. Нефть-газ қидирув тресги электр тармоқлари ўтказишда қийналаётганди. Юқори вольтли электр тармоқлари барпо этишда вертолётлардан фойдаланиш фикрига келингач, Тошкент лабораториясига шу мақсадга мос келадиган лойиҳа тайёрлаб бериш топширилган.

Тайёрланган лойиҳадан фойдаланишда кўмаклашишга Тошкентдан мутахассислар чақирилганда, Аъзамжон ва унинг шу масала билан алоқадор аспиранти Шуйишбой Утегенов Узоқ Шимолга командировка қилинган. Улар Тошкент лойиҳасини амалга оширишда қардошларимизга ёрдам беришаётган экан.

Автоном область буғи ва бошқа хил мўйнали ҳайвонлар овлаш билан шуғулланади. Бироқ кейинги вақтларда бу жойларга геологлар қадами ҳам етиб қолди. Улар ер ости бойликлари беҳисоб эканини аниқлашди. Гап шу бойликларни халқ хўжалигига хизмат қилдириш ҳақида боряпти. Энергетика тармоқлари зарур. Вертолётларсиз бу жойларда металл «симёғоч»ларни тиклаб бўлмайди. Вертолётлардан халқ хўжалигида фойдаланишда анча тажриба тўплаган тошкентликларнинг вакиллари биродарлик ёрдами кўрсатишмоқда. Бу эса дўстлик алоқаларининг яна ҳам мустаҳкамланишига кўмаклашиши турган гап.

— Шу вақтгача қор бўронлари авжга чиққан ялангликларда — деб таъкидлайди Аъзамжон, — 144 металл тиргак ўрнатдик. Бу, юқори вольтли электр узатиш тармоғи салкам уч километр узайди демак. Энди ямалликлар вертолёт кўмагида электр тармоқлари тиклашни ўзлаштириб олишди.

Монтажчилар Шуйишбой Утегеновнинг Салихарддаги ретрансляцион буғини вертолётда тиклашга бағишланган илмий докладини кенг муҳокама қилишди. Амалий аҳамиятга эга бўлган мулоҳазалар мутахассислар ўртасида катта қизиқиш уйғотди. Энди бу объект лойиҳаси ҳам тошкентлик вертолётчи мутахассисларга топшириладиган бўлди. Лойиҳа муваффақиятли чиқса, катта наф келтириши аниқ. Вертолёт крандан фойдалангандагига қараганда, бу ишда буюртмачи ташкилотга йилига камида 300 минг сўм тежам бериши ҳисоблаб чиқилди.

Тармоқлар қуриладиган участкаларга чиқилганда жуда ҳам завқли бўлди. Итлар қўшилган катта-катта чаналар узоғимизни яқин қилди. Қизиғи шундаки, бошловчи итнинг бўйнига қўнғироқ осиб қўйилган. Қалин қор устида икки қатордан тизилган йигирма ит одамларни керакли ускуналари билан ғизиллатиб боради. Совуқ 35 даража. Совуқда ўзгача — ичи-сирти мўйнали кийимлар билан юрмасанг ўзингни совуққа олдириб қўйишинг ҳеч гап эмас. Ўрмонлари бизнинг чўллардаги саксовулзорлардек сийрак. Қор бўрони ўйнайди. Туман қуюқлашиб кетганда, ҳеч қаёқни кўриб бўлмай қолади. Шундай вақтларда бошловчи итларнинг калласига ўрнатиб қўйилган фонарлар йўлни ёритиб боради.

Оғир юкларни қиш пайтида ерда судраб бориш технологияси ҳам ўрганилди. Қисқа масофаларга (бир-икки километр оралиққа) узун вишкаларни вертолётда ташиш — бир учи ерда ва иккинчи учи вертолётга осилган ҳолда судраш усули ҳам синаб кўрилди. Тошкентга қайтгач, бу ҳақда яна ҳисоб-китоблар қилинади, техника-иқтисодий жиҳатлари ўрганилади.

Айтишларича, ёзда бу жойларда қуёшсиз вақт жуда кам бўлади. Йигирма соат мобайнида қуёшни кўриш мумкин.

Симёғочлар ташиётган вертолётчилар орасида ўзбекистонликлар ҳам анча-мунча, Тошкентликлар лойиҳасининг қанчалик мукаммаллиги, ундаги, баъзи камчиликлар иш жараёнида яққол кўрина бошлади. Ҳаммаси инобатга олиб бориляпти. Касбдош мутахассислар билан қизғин фикр олишувлар бўлдики, булар келажакдаги илмий ишларда фойда келтиради...

Уйдагиларга тинчлигимни айтиб, бир ҳафталардан кейин бориб қолишимни билдириб қўйсанг, девдим.

Аъзамжоннинг телефондаги суҳбати тугаган бўлса ҳам, кўз ўнгимда Ямаль-ненец автоном области манзаралари, Ўзбекистондан борган учувчи ва мутахассисларнинг дўстона кўрсатаётган ёрдами гавдаланади.

Ж. ҲОЛҚОСИМОВ.

● Таклиф ва мулоҳазалар

Исми жисмига монанд бўлсин

Ҳозирги Тошкентимизни кўриб, беҳад қувонасан киши. Айниқса, пойтахтимизнинг жамоли зилзиладан сўнг, қардош республикаларимизнинг ҳиммати ва самимий ёрдамидан кейин яшнаб кетди. Янги районлар, маҳаллалар бунёд этилди. Юзлаб пишиқ ва пухта, қулай ва чиройли уйлар қурилди.

Муҳташам театр ва кинотеатрлар биноси ҳам одамни хурсанд қилади. Ҳаммадан ҳам кўчаларни айтмайсизми, — улкан, кенг, ҳаммаёғи асфальт билан қопланган, йўлкалар чеккасида ажойиб дарахтлар, гуллар... Кундузги қуёш нури билан яшнайди, кечалари эса Ильич чироқлари чақнайди. Э, бундай кўчалар инқилобдан илгари ҳеч кимнинг тушига ҳам кирмаган. Номларичи, номлари... Авваллари Эски шаҳардаги кўчалар, маҳаллалар, даҳаларнинг номи ҳам ғалати бўларди — «Чархчи», «Шаҳидонтепа», «Тешик қопқоқ», «Дегрезлик», «Эгарчи», «Тахтапул», «Жар-кўча», «Каллахона», «Сирли-мачит», «Қудуқ боши», «Ҳасанбой», «Пичоқчилик», «Тунукасозлик», «Сассиқ ҳовуз», «Қозоқ маҳалла» ва ҳоказолар. Бизнинг замонамизга келиб, маҳалла ва кўчаларимиз номи ҳам ўз ҳусни, кўркига монанд, маъноли номлар бўлди.

Карл Маркс, Ленин, Энгельс, Навоий, Муқимий, Максим Горький, Ҳамза, Шота Руставели, Фурқат, Пушкин, Охунбобоев, Усмон Юсупов, Собир Раҳимов, Хуршид, Генерал Петров, Ғафур Ғулом, Қори-Ниёзий каби номдаги кўчаларни кўриб дил-дилингдан хурсанд бўласан, киши. Бу борада шаҳар ижроия комитети, унинг топонимик комиссияси ва ободонлаштириш бошқармаси хайрли ишлар қилмоқдаларки, бунинг нафақат шаҳримиз кўркини янада гўзалроқ қилишда аҳамияти бор, балки кишиларимизни ва айниқса ёшларимизни тарбиялашда ҳам аҳамияти каттадир.

Аммо кези келганда шуни ҳам айтиб ўтиш кераки, ҳали ҳам айрим маҳалла ва кўчаларимиз эскича ном билан аталиб келмоқда. Бу номлар чиройли, сермазмун, яхши маъноли, аҳолига яхши тушунарли, ёҳуд тарихимизнинг ажойиб ва муҳим даврларини белгиловчи номлар бўлмай, шаҳримизда истиқомат қилувчиларнинг ғашига тегмоқда. Бунга мисол қилиб, Октябрь районидаги «Брак», «Ялангқар», «Арпапоя» кўчалари, «Учтугун», «Сарғузашт», «Кўк йўнғичқа». «Малярний», «Тайпак» проездлари, «Оқмулла», «Қадал», «Ўтган», «Каретний», «Товуш» тупиклари; Собир Раҳимов районидаги «Калкўча», «Ўрта», «Гуруч Ариқ» кўчалари, «Уялмиш», «Ингичка», «Қуруқ», «Мустаҳкамлаш», «Муҳокама» проездлари ва бошқаларни кўрсатиш мумкин. Наҳотки, бу кўчаларга халқимизнинг асл фарзандлари, Октябрь инқилобининг актив қатнашчилари Саъдулла Турсунхўжаев, Муҳиддин Шарафиддиновларнинг атоқли шоирлардан Комий, Мискин, Хислатларнинг ва таниқли санъаткорлардан Мария Кузнецова, Обид Жалилов, Лутфулла Назруллаев, Миршоҳид Мироқилов, Турсуной Саидазимова, Зуҳур Қобулов, Ҳожисиддиқ Исломов, Бобораҳим Мирзаев, Назира Аҳмедова, Абдулла Камол, Шораҳим Шоумаров, Мели Мусаев, Фарзинхон Ҳофиз, Али Ҳофиз, Жўрахон Султонов, Маъмуржон Узоқов, Маҳсума Қориева номларини қўйиш мумкин бўлмаса?

Шу кунларда, айрим кўчалардаги кўрсаткичлар (вивескалар)га ва улардаги хатоларга, ноаниқликларга ҳам, уларнинг бир тилда ёзилишига ҳам эътироз билдиришга тўғри келади.

Масалан, шу кунларда айрим кўча ва проездлардаги кўрсаткичларда маъноси бутунлай бузиб ёзилган номларни ҳам кўплаб учратамиз. Бунга мисол сифатида «Кирки» (аслида Карки шаҳри), «Хуршида» (шоир, драматург Ш. Хуршид), «Калковуз» (Эрон шоҳи Кайковус) ва бошқа номларни келтириш мумкин.

Умуман, кўчаларга ном қўйиш масаласи ҳам жиддий ва муҳим масала бўлиб, бу ишнинг айниқса тарбиявий аҳамияти каттадир. Шу муносабат билан кўчаларга янги номлар қўйилгандан сўнг, уларнинг тантанали очилишлари ташкил этилса, кўчалар тарихига бағишланган кечалар, йиғилишлар, лекция ва суҳбатлар ўтказиш анъана тусига киритилса мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Л. И. Брежнев КПСС XXIV съездида қилган докладида коммунал хўжаликка, шаҳар ва қишлоқларни ободонлаштиришга катта маблағлар сарфланади, мамлакат шаҳарларини ободонлаштиришга янада кўпроқ эътибор берилади, деди.

Ўйлаймизки, Тошкент шаҳар ижроия комитети ободонлаштириш бошқармаси съезд қарорларига биноан ўзининг янги режаларини тузаётганда, кўчалар кўркини янада гўзалроқ қилиш, уларга чиройли ва мазмунли номлар беришни ҳам эътибордан четда қолдирмайди.

Б. НАСРИДДИНОВ, театршунос.

● «Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

«УЧ ОЙ ЎТДИ»

Шундай сарлавҳа остида газетанинг 25 март сонида босилган хабарда «Химчистка» фабрикаси ишидаги бир қатор нуқсонлар кўрсатилган эди. Жумладан, айрим ҳолларда қабул пунктларида ҳужжатларни нотўғри расмийлаштирилиши оқибатида топширилган уст-бош қайтиб пунктга жўнатилиш ҳоллари содир бўлган эди.

Ана шундай нуқсонга йўл қўйган қабул пунктининг ходимларига нисбатан чора кўрилди ва ишни яхшилаш тадбирлари белгиланди.

ҲОФИЗ ШЕРОЗИЙ

Туғилганига 650 йил тўлиши муносабати билан

ШЕЪР муқаддас ва мўътабар каломдир. У шоирнинг юрак қонидан, ақлу фаросат зарраларидан дунёга келади. Шунинг учун ҳам, шеър музлаган дилларни қуёшдай эритади, ғаму кулфат тиғидан пора бўлган юракларда ишқу муҳаббат ва қувонч кўзғатади, қалб кўзгусини ғаразнинг чангу ғуборидан тоза қилиб, дўстлик ва меҳрибонлик нурларидан сайқал беради. Халқлар яхши шеърни кўз қорачиғидай асраб, элдан элга, авлоддан авлодга етказади.

Хожа Шамсиддин Муҳаммад Ҳофиз Шерозийнинг туғилган кунига 650 йил тўлди. Бу олти ярим аср орасида қанчадан қанча осмонўпар кошоналар ер билан яксон бўлдилар, қанчадан қанча қиличидан қон сачраган, оламни даҳшатга солиб, ларзага келтирган тождорлардан ному нишон қолмади. Аммо Ҳофиз битган шеър кошонаси асрлар ва замонларнинг тўфонидан омон қолди, чунки диллар кошонасидан жой олди.

Тарих манбаларини кўздан кечириб, хилма-хил ривоятларни эшитар эканмиз, Ҳофиз сиймосида кўз олдимизда дунёнинг машаққатини кўп тортган, аммо тоғдай бардошли бўлган, умрнинг ширинлигини пок муҳаббат ва дўстликда деб билган, шу йўлда жонини қурбон айлашга тайёр бўлган олийҳиммат ва қайтмас, подшоҳлар ва дину шариат пешволарининг жабру зулми ва макру ҳийлаларини қўрқмасдан фош қиладиган жасур инсон гавдаланади.

Хожа Шамсиддин Муҳаммад Ҳофиз 1326 йил Шероз шаҳрининг Мусалло маҳалласида дунёга келган. Унинг бобоси аслида исфаҳонлик бўлган, отаси амалдорлар табақасига мансуб экан. Шамсиддин Муҳаммад балоғатга етмасдан отаси қазо қилиб, кўп ўтмасдан ундан қолган мерос тамом бўлиб, оила аъзолари — Шамсиддин ва икки акаси муҳтожликка тушадилар. Ҳофизнинг акалари кун кечириш учун Шерозни тарк айлаб, ўзга юртларга кетадилар. Замона нотинч, маҳаллий феодаллар ўртасида жангу жадал авжига чиққан, тожу тахт талашиш қиёмига етган бир айёмда оилани тебратиш ёш Шамсиддин Муҳаммад бўйнига тушади. Онаси уни нонвойхонага шогирдликка беради. Ҳофиз нонвойхонада кун бўйи ишлар, қўли ишдан бўшаши билан нонвойхона олдидаги китобхонага бориб, таълим оларди. Айниқса, Шамсиддин Муҳаммад китобхона яқинидаги баззозлик дўкони томон шошиларди. У ерда шеърхонлиқ авж оларди. Бўлажак шоир шеърхонликка бутун вужуди билан қулоқ соларди, унинг юрагида ҳам шоирлик иштиёқи туғён қиларди. Тарихчиларнинг нақл қилишларича, Шамсиддин Муҳаммад йигирма ёшида шоирликда ўз асрининг улуғ шоирларига тенглашган, илму маърифат бобида донолар билан баҳслаша оладиган бўлган, қуръонни ўн тўрт ривояти билан ёдлаган экан. Ҳофизнинг ҳушхатлиги ва қуръонни ёддан билиши яна бир даромад манбаига айланган.

Ҳофиз яшаган даврда, кўп жангу жадалларга қарамасдан, Шероз Эроннинг илму маърифат марказларидан бири эди. Аммо жоҳил дин пешволари, қонхўр феодаллар шоир, олим ва ҳакимларни кўролмасдилар. Ҳофизнинг бу сатрлари шу аҳволдан дарак берадилар.

Фалак нодонларга мурод жиловин берур,
Сен оқилу фозилсан, шу бир гуноҳинг етар!

Ҳофиз замонасининг носозлигидан фарёд чекарди. Ахир, ўз замонасининг маликушшуароси, оқилу фозили бўлган Шамсиддин Муҳаммад замон ҳукмдорларини маломат қилмасдан туролмасди. Музаффарийлар сулоласидан тахтга Мубориздиншоҳ чиққандан кейин, мамлакатда инсоннинг оддий ҳуқуқлари ҳам оёқ ости бўлганди. Унинг ўғиллари Шоҳшужоъ ва Шоҳмаҳмуд ўз отаси Мубориздиншоҳни тахтдан тушириб, кўзларини ўйиб, подшоҳлик тожини кийдилар. Кўп ўтмасдан, улар ўртасида кўз кўрмаган ва қулоқ эшитмаган разилликлар авжига чиқди. Шоир уларнинг фитнасидан, руҳоний ва воизларнинг бадахлоқлиги, макру ҳийласидан ғазабланиб, нидо қиларди:

Бу қандай шўр эрурмен ким қамар даврида кўргайман?
Фалакни фитнаву шар заҳридан олуда кўргайман.

Ҳофизнинг шуҳрати ўзи ҳаёт бўлган чоғидаёқ Эрондан ўтиб бошқа юртларга етган эди. Подшоҳлар уни ўз дарборига даъват қилардилар, назм шайдолари унинг хоки пойини тўтиё қилишга тайёр эдилар. Аммо шоир борига қаноат қилар, илм ва адаб хазинасини олтинга, фақирона дасторини шоҳ тожига алишмади. Самарқанд билан Бухородай гўзал шаҳарларни маъшуқанинг холига олмаслиги ҳам шу олийҳимматликдан бир далилдир:

Агар дилимни овлолса, ўшал Шероз жонони,
Қаро холига бахш этгум Самарқанду Бухорони.

Ҳофиз ғазаллари ишқ ва муҳаббат таронасидай барча тўсиқларни парчалаб ўтарди. Давр донолари уларни ўқиб шоир истеъдодига қойил қолардилар, халқ унинг девонини очиб, келажаги ҳақида фол очарди, шоирни «лисоулғайб» — «ғайб сирларини биладиган одам» санарди. Эронда ҳали ҳам Ҳофиз қабрини муқаддасгоҳ тариқасида зиёрат қиладилар. Шоир вафотидан 250 йил ўтгандан кейин, унинг асарлари Шарқ ва Ғарбнинг барча элларида кенг тарқалди. Биринчи марта Ҳофиз асарлари уч жилдда туркча ва форсча тексти билан XVI асрда таржима ва нашр қилинади. Ўша вақтдан буён Ҳофиз асарлари тилдан тилга ўтиб келмоқда, инглиз, поляк, немис, итальян, рус ва бошқа тилларга таржима қилиниб, олимлар, фозилларнинг илмий тадқиқоти манбасига айланмоқда.

Ривоят қилишларича, 1814 йили Ҳофиз девонининг немисча таржимаси Гёте қўлига етганда, у уч ой давомида уйдан чиқмасдан шеърлар мутолаасига берилган. Немис халқининг гениал шоири унинг таъсирида «Ғарблик муаллифнинг шарқий девони» номи билан бир цикл шеърлар яратиб, уларни «Муғанниннома», «Соқинома», «Ҳофизнома», «Ишқнома», «Ранжнома», «Порсинома» «Темурнома», «Хулднома», «Масалнома», «Ҳикматнома», «Тафкирнома» ва «Зулайхонома» атаган. Шу тариқа, агар Иоганн Гёте Ҳофиз шеърларини буюк абадият деб номлаган бўлса, Алишер Навоий «Ҳақиқат аҳлининг сар-кардаси ва сарфарози Хожа Ҳофиз Шерозийдир, унинг ҳикматлари рўҳулқудс анфосидан дарак берур» — деган. Жаҳоннинг буюк шоирлар ва доноларининг фатво беришича, Ҳофиз ғазалларидан шакл ва мазмун жиҳатдан саҳву хато топмоқ амри маҳолдир.

Ҳофизнинг ғазаллари бизнинг замонамизда ҳам ўз қимматини йўқотмаган, балки яна ҳам баландроқ парвоз қилмоқда, сулҳ ва дўстлик бобида гимн каби жаранггламоқда. Ахир, бу сўзлар ҳеч қачон тилдан қолиши мумкин эмас:

Яшнат дўстлик дарахтин,
дил комидан
бол келтурур,
Душманлик ниҳолин синдир,
бемисл
озор келтирур.

Ҳофиз ҳамиша биз билан бирга, у то жаҳон боқий диллар оламида сайр қилур. Барча қардош республикаларда, шу жумладан, бизнинг Ўзбекистонимизда Ҳофиз асарларининг мунтазам нашр этилиши, унинг ғазалларига ўзбек шоирларининг назира ва тазминлар ёзишлари, ўқувчиларимизнинг севимли шоирига айланганлиги бунинг яққол мисолидир. Ҳозирги вақтда ўзбек ўқувчилари Ҳофиз шеърларини ўз она тилларида мутолаа қилиб, ундан роҳат ва фароғат олмоқдалар.

...Яна асрлар, замонлар ўтар. Давримизнинг қуёши инсониятнинг истиқболи томон яна ҳам юқорироқ бош кўтарар, Ҳофизнинг мартабаси ҳам у билан бирга ошиб борар, чунки шоир муҳаббат ва садоқат, адолат ва саодат куйчиси, беғараз дилларнинг йўлдошидир.

Жонибек ҚУВНОҚОВ,
Маҳкам МАҲМУДОВ.

ҲОФИЗ ҲИКМАТЛАРИ

Жон бирла молни дўст қилур дўстга фидо,
Сўз тинглагувчи ёрга юз жонни берса кам.

* * *

Дунёда ҳам машаққат, азоб тортмайин десанг,
Аҳдингга тур, сўзингни ботирма заҳар аро.

* * *

Ҳимматинг тупроқни олтин айлагай эй бахтиёр.

* * *

Не фойда у бахтдан ки қилмас имдод,
Не фойда у дилданки сира бўлмас шод.

* * *

Агар дилимни овлолса ўшал шероз жонони,
Қаро холига бахш этгум Самарқанду, Бухорони,

* * *

Бемаъни насиҳатдан менга майи ноб авло.

ЯХШИ ФАЗИЛАТЛИ КИШИЛАРИМИЗ

ИРОДА

УМРНИ оқувчи дарёга қиёслайдилар. Лекин умрнинг ўтиши дарёга ўхшаса ҳам, мазмунэътибори билан инсон ҳаёти улуғвордир. Мана, бир умр ҳақидаги қисқа лавҳа билан танишинг.

Тўхтамурод ака 60 баҳорни қаршилади. У ҳаёт йўлида не-не воқеаҳодисалар гувоҳи бўлди-ю, не-не ўлимларга чап берди. Йўқ, у кўксини қалқон қилди, бироқ жасорат, матонат, ирода ва қатъият олдида ўлим лол бўлиб қолди.

1941 йил, декабрь. Тўхтамурод ака ҳаракатдаги Совет Армияси сафида хизматга кетди. У ёш жангчиларни юксак идеаллар руҳида тарбияловчи — рота командирининг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари бўлиб хизмат қила бошлади.

Тўхтамурод ака Узоқ Шарқ — Хабаровскда ҳарбий бурчини ўташ даврида қўмондонликнинг ҳурмат-илтифотига, бир неча бор ташаккурномасига сазовор бўлди. Уни Киевдаги танк техника билим юртига ўқишга юбордилар. Тўхтамурод ака билим юртида қунт ихлос билан ўқиди ва уни муваффақиятли тамомлаб, танк командири бўлди.

1943 йилнинг қаҳратон қиши. Баҳайбат немис «тигр»лари қора қўланкадек ёпирилиб келяпти. У йўлидаги ҳеч нарсани писанд қилмай, бир текисда даҳшат билан ўкириб келяпти. Ана украин деҳқонининг уйи. Бир зумда ер билан теп-текис бўлди-қолди. Ахир, жонивор сигирнинг нима гуноҳи бор эди? «Тигр» бир ҳамла билан қаро ер бағрига «жойлади-қўйди» уни. Шу атрофда ўйнаб юрган тўрт беш нафар болага «навбат» келди: «Тигр» уларни қувлади. Болалар қий-чув кўтаришиб ҳар томонга жон-жаҳдлари билан қоча бошлашди.

Тўхтамурод ака — шу ердаги қалин ўрмон орасида шайланиб турган танк бригадасида эди, Энди у тоқат қилиб туролмади. У белига саккизта гранатани тугдида, «тигр»га томон отилди. Кетма-кет ирғитилган бешинчи гранатанинг зарбидан кейин «Тигр» адо бўлди.

Тўхтамурод танкдан тушиб қочаётган немисларнинг кетидан югурди ва яқинроқ бориб, қолган уч гранатани ҳам олдинма-кейин ирғитди: осмонга уюм-уюм тупроқ қора тутун билан кўтарилиб, ерга сочилди. У яқин бориб қараган эди, бирорта немиснинг жасади ҳам бутун қолмабди.

1944 йил, сентябрь Тўхтамурод командирлик қилаётган танкчилар қисми катта ҳарбий маневрларни ўтказаётган эди.

Қўмондонликнинг машқ топшириғи ниҳоятда муҳим ва мураккаб эди: танк қисмлари текис майдонда туриб, жуда катта тезликда тепаликлардан ошиши, чуқур ва кенг «ўпқон»лардан ўтиши, кучли тўсиқларни ёриб ўтиши зарур эди. Бу жанговар топшириқ ниҳоятда оғир бўлиши билан бирга, хавфли ҳам эди.

Тўхтамурод танкчилари бу ҳарбий тайёргарликда ажойиб матонатларини намойиш эта олдилар. Манёвр «аъло» даражада адо этилди. Бироқ... Тўхтамурод ака шу энг мураккаб операция даврида қаттиқ жароҳатланди. Унинг бошидаги жароҳат бутун вужудини қақшата бошлади.

Даволаниш, тинчлик, осойишталик зарур эди. У ҳарбий госпиталда узоқ муддат даволанди ва соғайиб уйига қайтди.

У ҳозирда Куйбишев районидаги 99-мактабда биология фанидан дарс бериб, директорлик қилиб келяпти.

Тўхтамурод ака халқимиз ва Ватанимиз олдида кўп йиллик матонатли хизматлари учун муносиб тақдирланган: «Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи» унвони,—уч марта Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи, «Ҳурмат белгиси» ордени ва бир қанча медаллар унинг кўксини безаб турибди.

Ҳаётингиздаги энг унутилмас дамлардан гапириб берсангиз,— илтимос қилдик Т. Умаровдан.

— Унутилмас дамлар жуда кўп. Лекин 1941 йил июли қалб тўримдан абадий жой олган: мен ана шу унутилмас санада шонли Ленин партияси— жонажон Коммунистик партия сафига қабул қилиндим. Яқинда бунга ўттиз йил тўлади. Мен ўз кучим, қувватим, кўз нуримни ана шу партиям белгилаб берган йўлга бағишлаган коммунистман. Партиямизнинг шонли XXIV съезди ва унинг тарихий Директивалари миллионлар қатори менинг ҳам йўлчи юлдузимдир.

Т. АШРАФХОНОВ,
С. УБАЙДУЛЛАЕВ,

Ажиб дунё экан...

УМРИ ҚИСҚА, ИШИ БОҚИЙ

Асалари умрининг узун ёки қисқа бўлиши унинг дунёга қай вақтда келишига боғлиқ. Масалан, агар у июнь ойида дунёга келган бўлса 48 кун, июлда туғилган бўлса 28 кун яшайди.

Кузда дунёга келган асаларилар энг «умрибоқий» бўлади: улар келгуси йилнинг майигача умр кўради.

ҚИЁМИГА ЕТГАН ГАПЛАР

✦ Яхши асалари узилган гулдан бол йиғмайди.

✦ Зўрма-зўраки очилтирилган гулда ҳид бўлмайди.

✦ Юрак дастурхон эмас, ҳамманинг олдига ёзилавермайди.

✦ Кўз дарди кўриниб туради, юрак дарди пинҳон бўлади.

✦ Муҳаббатсиз ҳаёт — илдизи қуриган дарахт.

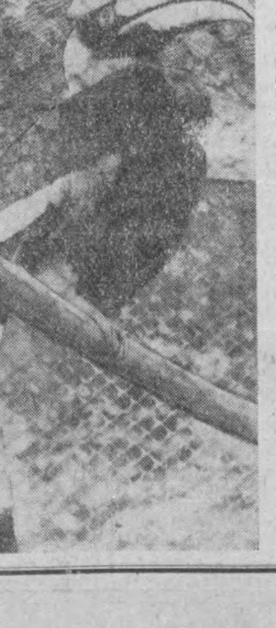

ҲАЙВОНОТ БОҒИДА

Тошкент ҳайвонот боғида жаҳондаги барча қитъалардан келтирилган турли хил ҳайвонлар, паррандалар, балиқлар бор. Ҳар йили боғ фонди янги-янги ҳайвонлар ва паррандалар билан тўлдирилади. Сиз чапдаги суратда Осиёнинг тропик иқлим ўрмонларида яшовчи ажойиб каркидон қушни кўриб турибсиз. Бу қушнинг тумшуғи шунчалик кучлики у бир чўқишда ўрта қалинликдаги шох ва ёғочларни синдириб ташлайди. Мевалар билан овқатланади. Патларининг ранги эса тўтиқушники каби рангбаранг. Ўнгдаги суратда эса Ўрта Осиё тошбақалари акс этган Ўрта Осиё тошбақалари кўпгина Ғарбий Европа мамлакатларида энг тансиқ таом сифатида истеъмол қилинади.

М. Нуриддинов фотолари.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

УЛКАН МУВАФФАҚИЯТЛАР

БЕРЛИН. (ТАСС). Германия Демократик Республикасида кўклам дала ишлари қизғин бормоқда. 980 қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш кооперативининг ва 500 халқ имениесининг меҳнаткашлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришда янги-янги муваффақиятлар учун курашиб, Германия Бирлашган социалистик партияси VIII съездини муносиб кутиб олиш йўлидаги умумхалқ ҳаракатида актив қатнашмоқдалар.

Аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган барча эҳтиёжларининг тўртдан уч қисми ГДРнинг ўзида етиштирилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳисобидан таъминланмоқда. ГДРнинг социалистик қишлоғи озиқ-овқатнинг, масалан, ёғ сингари баъзи турларига аҳолининг ўсиб бораётган талабларини, тўла равишда таъминлаб турибди. ГДР аҳоли жон бошига қишлоқ хўжалик маҳсулотлари истеъмол қилишнинг юксак даражасига эришган мамлакатлардан биридир.

Деҳқончилик ва чорвачиликнинг барча тармоқларида ишлаб чиқариш жараёнлари механизациялашган. Ҳақиқатда барча экин майдонларидаги ғалла ҳосили комбайнлар билан йиғиштириб олинмоқда. Картошка майдонларининг 78 процентида ҳосил комбайнлар билан йиғиштириб олинмоқда. ГДР далаларига ҳозирги вақтда урушдан илгаригига нисбатан икки-уч баравар кўп ўғит солинмоқда.

Германия Демократик Республикасининг қишлоқ хўжалиги яқин келгуси йилларда катта истиқболга эга. Халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик плани Директивалари лойиҳасига мувофиқ 1971—1975 йилларда республика қишлоқ хўжалигига 26,5 миллиард марка маблағ сарфланади.

Фитначилар халқ судида

ЗАНЖИБАР. ТАСС мухбири В. Диброва хабар беради:

Танзания орол қисми халқ ҳукуматини ағдариб ташлаш пайида бўлган бир тўда фитначиларни Занжибар суди ўлимга ҳукм қилди. Бу ерда бўлиб ўтган оммавий митингда шу ҳукм эълон қилинди. Митингда фитна қатнашчилари халқ олдида турғазилди, шунингдек уларнинг фитначилик фаолиятини исбот қилувчи қуроллар ва бошқа ашёвий далиллар кўрсатилди.

Бултурги йилнинг августида бир тўда фитначилар контрреволюцион яширин ташкилот билан алоқа боғламоқ ва тўнтариш ясамоқ учун оролларга туширилган эди. Фитначилар Танзаниянинг Занжибардаги халқ мудофаа кучларининг баъзи офицерлари мададига суяниб, хомтама бўлдилар. Ҳарбий хизматчиларнинг ҳушёрлиги туфайли бундай уриниш барбод этилди ва фитначилар қамоққа олинди.

Митингда сўзга чиққан президент Каруме фитначилар Занжибардаги қонуний ҳукуматни ағдариб ташлаб, муҳожирликдаги Занжибар султони ҳокимиятини тиклаш ниятида бўлганлар деди.

Президент шу тўда оролга туширилишидан сал вақт илгари Пемба оролида Англиянинг бир неча фуқароси ушланганлигини маълум қилди. Инглиз фуқаролари оролга елканли қайиқларда келганлар ва «Навигация хатоси» туфайли адашиб оролга тушиб қолдик, деб туриб олганлар.

Мана бу фотосуратга бир қаранг. Уни кўрган ҳар бир пок қалбли кишининг виждони азобланади. Қаҳрамон Вьетнам халқининг бошига турли азоб уқубатлар келтирган Америка империалистларига лаънатлар ўқийди. Бу фото автори прогрессив Япон журналисти Киохи Саввададир. У етти ой Жанубий Вьетнам ва Вьетнам Демократик Республикасининг ҳаракатдаги ҳарбий қисмларида бўлган, Бир неча ўн марта ўлим билан юзма-юз келган. У яратган бу фото Гаагада бўлиб ўтган халқаро фотокўргазмада олтин медаль ва бош мукофот — Фахрли диплом билан тақдирланган.

ГРЕЦИЯНИНГ ҚОРА КУНЛАРИ

МАНА тўрт йилдирки, эрксевар грек халқи сотқин ҳарбий хунта зулми остида кун кечирмоқда. 1967 йилнинг 21 апрелида биз Грецияда «революция» қилдик, деб бутун жаҳонга жар солаётган «қора полковниклар» ҳақиқатда кимлар эканликларини ва уларнинг асл мақсадларини ўтган йиллар кўрсатиб берди.

Афинада ҳарбий-фашистик тўнтариш йўли билан ҳокимият тепасига чиқиб олган «қора полковниклар» дастлабки кунларданоқ, мамлакат ва халқ эркини оёқ ости қила бошладилар, ҳарбий ва сиёсий террор авж олдирилди. Уларнинг «салб юришлари» Грециядаги демократик кучларга қарши қаратилди. Чет эл матбуотининг ёзишича, «қора полковниклар» ҳокимият тепасига келганларидан бери, улар тузган трибунал ва дала судлари 3 мингга яқин грек ватанпарварларини ўлимга ҳукм қилди, 90 мингдан ортиқроқ курашчилар қамоқларга ташланди.

НАТО ва АҚШ империализмининг ёрдамига таянган ҳарбий хунта арбоблари ўтган йиллар ичида қатор сиёсий масхарабозликларни амалга оширдилар: найза остида «сайлов» ўтказилди, халққа қарши бўлган «конституция» қабул қилинди. Крит, Лерос, Корфу, Эгина ва Юра оролларидаги қамоқлар «қора полковниклар» томонидан грек ватанпарварлари билан тўлдириб юборилди. Террор ва ўч олиш ҳарбий хунтанинг касбикори бўлиб қолди.

Грециядаги бугунги вазиятга тўхталиб, КПССнинг XXIV съездида Греция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Костас Колиянис қуйидагиларни айтди: «Хунта режими шароитида маҳаллий ва чет эл монополиялари миллий бойликларни талаб кетмоқдалар, меҳнаткашларни шафқатсизлик билан эксплуатация қилмоқдалар. Империалистлар хунта ёрдами билан мамлакатни АҚШ ва НАТОнинг ҳарбий плацдармига айлантириб юбордилар».

Ҳақиқатан ҳам, «қора полковниклар» ҳокимият тепасига келганидан бери, Грециянинг НАТО ва АҚШга тобелиги янада кучайди. Пентагон ва НАТО штабидагилар Грециядан ўзларининг қора мақсадлари йўлида фойдаланиш учун ҳаракат қилдилар. Ана шу мақсадда ҳарбий хунтага ҳар томонлама ёрдам кўрсатилди. Афинага тинчлик душманлари танклар, самолёт ва кемалар етказиб бердилар. Ўрта Ер денгизидаги АҚШнинг халқаро жандарм номини олган 6-флоти кемалари Грециянинг портларини ўзиники қилиб олди. НАТО эса Греция тупроғида янги-янги ҳарбий ҳаво ва ҳарбий денгиз базаларини қурди ва қурмоқда.

Маълумки, НАТО ҳам, АҚШнинг 6-флоти ҳам, Европа ва Ўрта Ер денгизида доимо кескинлик туғдирмоқдалар. Уларнинг тинчлик ва халқаро хавфсизликка қаратилган ёвуз ниятини ҳамма яхши билади.

Вашингтондаги масъул кишиларга хунтанинг фаолияти айни муддао бўлиб тушмоқда. Ўтган йилнинг сентябрь ойида АҚШ ҳукумати Америка жамоатчилигининг кескин норозилигига қарамай, Афинага хатарли қурол-яроқлар етказиб беришни қайтадан тиклади. Шу туфайли ҳам, Вашингтон АҚШга сафар қилган хунта арбоблари учун «энг яхши учрашув»ларни ташкил қилмоқда. Масалан, яқинда океан ортидагилар Греция қуролли кучлари қўмондони генерал Ангелисни худди шундай кутиб олдилар. Пентагон грек генералини ҳарбий мукофот билан ҳам тақдирлади. «Қора полковниклар» фақат кейинги уч йил ичида умумий ҳисобда 162 миллион доллар ҳажмда қуроллар олди.

Шундай қилиб, халқаро империализм ўзининг тинчликка қарши юргизаётган сиёсатида ва иғвогарлик ишларида Грецияга алоҳида ўрин ажратиб, ундан фойдаланишга ҳаракат қилмоқда. Бу интилиш, айниқса, Исроилнинг араб халқларига қарши қилган агрессиясидан сўнг янада кучайди. Жумладан, «Нью-Йорк таймс» газетаси яқинда «агар зарурат туғилиб қолса, америкаликлар грек ҳарбий денгиз ва ҳарбий ҳаво базаларидан фойдаланади», деб очиқ-ойдин ёзди. Грециядаги бугунги воқеалар ҳарбий хунта мамлакатни ҳалокат томон элтаётганлигини кўрсатиб турибди.

Ўртоқ К. Колиянис айтганидек, Греция Компартияси ва грек халқи «қора полковниклар» ҳокимиятини фош қилиб ташламоқда. Грек халқи сира бўйин эгмаётир, унинг диктатурага қарши кураши кучайиб бормоқда, жанговар бирлик руҳи мустаҳкамланмоқда, империализмга, Америкага қарши кайфиятлар кучаймоқда.

Эллада халқининг курашига шонли Греция Компартияси бошчилик қилмоқда. Грек коммунистлари ва ватанпарварлари энг оғир шароитларда ҳам бахтли келажак учун олиб бораётган курашларини тўхтатганлари йўқ.

«Биз, коммунистлар,— деб айтган эди Афина ҳарбий трибунали мажлисида оташин ватанпарвар, Греция Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Григорис Фаракос,— социализмни инсониятнинг баҳори деб ҳисоблаймиз ва шу баҳорнинг келишини истаймиз. Биз, Греция коммунистлари, Совет Иттифоқининг содиқ дўстимиз, чунки СССР— бугун тинчлик, демократия ва халқлар хавфсизлигининг мустаҳкам қўрғони...»

Совет Иттифоқи халқлари грек ватанпарварлари билан ҳамдард, ҳамнафасдир ва у қадимий Эллада ерида адолат ва озодлик қуёши чиқажагига шак-шубҳа қилмайди!

Т. СОЛИЕВ.

Спорт

Лев Яшиннинг нуфузли меҳмонлари

МОСКВА. В. И. Ленин номидаги Марказий стадион. 27 май. Соат 19 дан 30 минут ўтган. «Динамо» терма командаси билан «Жаҳон футболи юлдузлари» терма командасининг учрашуви. Учрашувга халқаро категориядаги судьялар Т. Баҳромов (Боку), П. Казаков (Москва) ва К. Круашвили (Тбилиси) судьялик қилмоқдалар. Ҳисоб...

Ахир бир ўйланг. Гап ҳисобдами ўзи?

Шу куни совет спортининг миллионлаб мухлислари Лев Яшинни футбол дарвозасида сўнгги бор кўрадилар. Москвадаги заводлардан бирида спорт билан шуғуллана бошлаган ёш слесарь Лев Яшин кейинчалик Москванинг «Динамо» командасига қабул қилинди. Шундан бери 20 йилдан ортиқ вақт ўтди. Дарвозабон Яшин — совет футболининг фахри ва ифтихоридир, ҳақиқий спортчи, дилкаш инсондир. Сон-саноқсиз унвонларга ва юксак мукофотларга сазовор бўлган Лев Яшин доимо камтар, принципиал, меҳнатсевар спортчи бўлиб қолди.

Бу матч дарвозабоннинг хизматларини муносиб баҳолаш тариқасида ўтказилади. «Динамо» терма командасига орденли жамиятнинг энг кучли ўйинчиларини — Москва, Киев, Тбилиси ва Минск клубларининг ўйинчиларини қўшиш кўзда тутилган. «Юлдузлар» терма командасини шу ўйинга тайёрлаш Югославия миллий терма командасининг тренери Райко Митичга топширилган. Ҳозир чет эл мамлакатларининг қатор футбол клублари билан музокаралар олиб борилмоқда. Уларнинг кўпчилиги ўз ўйинчиларини «Яшиннинг хайрлашув матчига» юборишга розилик билдиришди.

Шу жумладан, дарвозабон Л. Мазуркевич (Уругвай), И. Виктор (ЧССР), ҳимоячилар Д. Факетти (Италия), Г. Пенья (Мексика), В. Хагара (ЧССР), Ж. Джоркеф (Франция), ярим ҳимоячилар — Ф. Беккенбуэр (ГФР), Л. Куна (ЧССР), ҳужумчилар — В. Любанский (Польша), П. Жеков (Болгария), Г. Мюллер (ГФР) ва бошқа ўйинчиларнинг қатнашиши кўзда тутилмоқда. «Юлдузлар» терма командасининг бутун составн яқин вақтлар ичида маълум бўлади.

Жаҳон спорт матбуоти ўтказилажак матчга ғоят катта қизиқиш билан қарамоқда. Лужникидаги 105 минг билет ўз эгаларини топишига шак-шубҳа йўқ.

...Ҳа, бу ажойиб, катта футболнинг ҳаяжонли оқшомига айланади. Бу оқшом ажойиб совет дарвозабони Лев Яшиннинг ҳақиқий байрамига айланади.

СУРАТДА: СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери, ажойиб дарвозабон Лев Яшин. 27 май куни Москвадаги Марказий стадионда у ўзининг сўнгги ўйинини ўтказади. Бу хайрлашув матчига қизиқиш ниҳоятда катта.

Пешқадамлар ўз ўрнида

Бугун мамлакатимизнинг турли шаҳарларида «А» класс биринчи группа командалари футбол бўйича Совет Иттифоқи биринчилигининг навбатдаги тур учрашувларини ўтказадилар.

Аввалги тур командаларнинг турнир жадвалидаги аҳволига жузъий тузатиш киритгани йўқ. Мусобақада Москванинг «Локомотив» командаси ҳамон пешқадамлик қилмоқда. Пойтахт темирйўлчилари ўтган турда Қозон шаҳрида маҳаллий «Рубин» командасини мағлубиятга учратдилар. Бу уларнинг мамлакат биринчилигидаги бешинчи ғалабаси.

Турнир жадвалидаги иккинчи ўринни Иваново шаҳрининг «Текстильщик» футболчилари эгаллаб турибди. Бу сафар улар ўз майдонларида «Шинник» (Ярославль) командасини қабул қилиб, 2:0 ҳисоби билан ғалаба қозондилар. Ҳозир «Текстильщик» етти ўйиндан сўнг ўн очкога эга.

Еттинчи турнинг уч учрашувида ҳисоб очилгани йўқ. «Металлург» (Запорожье) — «Динамо» (Ленинград), «Молдова» (Кишинев) — «Даугава» (Рига), «Помир» (Душанбе)—«Днепр» (Днепропетровск) учрашувлари 0:0 ҳисоби билан тугади.

Ашхободдаги ўйин натижасини кутилмаган воқеа деса бўлади. Бу ерда «Строитель» Куйбишев шаҳрининг «Крылья Советов» командасини қабул қилган эди. Учрашув тақдирини ўйин тугашига тўққиз минут қолганда куйбишевликлар дарвозасига киритилган ягона тўп ҳал қилди.

Худди шу 1:0 ҳисоби билан Одессанинг «Черноморец» командаси «Жальгирис» (Вильнюс)ни ва Кемеровонинг «Кузбасс» командаси «Волгарь» (Астрахань)ни мағлубиятга учратди.

Биринчи группада яқин вақтгача пешқадамлик қилиб келган Қараганда кончилари иккинчи мағлубиятга учрадилар. Бу сафар «Шахтёр» ўз майдонида Харьковнинг «Металлист» командасига 1:2 ҳисоби билан ютқазиб қўйди.

Фрунзенинг «Олға» командаси биринчиликда ҳозирча муваффақиятли қатнашмоқда. Фрунзелик футболчилар еттинчи турда ўз майдонларида «Торпедо» (Кутаиси) командаси билан учрашиб фахрли дуранггa эришдилар. Ҳозир «Олға» тўққиз очко билан саккизинчи ўринда турибди. Қирғиз спортчиларини «Локомотив» футболчиларидан фақат икки очко ажратиб турибди.

Орджоникидзе спартакчилари тўртинчи мағлубиятга учрадилар. Ўтган йили олий лигада ўйнаган «Спартак» ўз майдонида Свердловскнинг «Уралмаш» командасига 1:2 ҳисоби билан ютқазди.

ТЕКИНХЎРЛИК, БЕЗОРИЛИК ВА ИЧКИЛИКБОЗЛИККА ШАФҚАТ ЙЎҚ!

ШАРМАНДАЛИ ҚАДАҲ

АВВАЛО янги танишларимни сизларга ҳам таништириб қўяй. Улар бир-бирлари билан ҳам бу ерда тасодифан танишиб қолишган. Албатта, қачондир ҳаммалари барибир шу ерга келишлари аниқ эди-ку, шу тасодиф бугунги кунга тўғри келибди.

Улардан бири Юнус Раҳимқулов. 40 ёшга тўлган, Октябрь революцияси номли заводда ишлайди. Яхши мутахассис, техниклик дипломи бор. Ўн уч йилдан буён меҳнат қилади. Тепловоз машинисти ёрдамчиси ҳам, мастер ҳам бўлиб ишлаган, ҳозир машинист. Баъзан кадрлар бўлимидагилар унинг меҳнат дафтарчасини олиб, мукофотланганлиги ҳақида ёзиб ҳам қўйишади. Нима учун, дерсиз! Яхши ишлагани учун.

Вячеслав Морозов Раҳимқуловдан ёшроқ. Шунинг учун бўлса керак, кийиниши ҳам замонавий, башанг. Лабининг бир чеккаси билан илжайиб, ўзини сипо тутишга уринади. Пўконидан ел ўтмаган деб шунақаларни айтишади. Унинг касби оддий. Республика тайёрлов министрлиги ремонт-қурилиш бошқармасида электр монтажчи бўлиб ишлайди. Ҳозир электр монтажчиларга талаб катта. Қарши чўлида Косонсой элеватори фойдаланишга топширилиши керак. Шунинг учун ҳам Вячеславнинг чўнтагида Косонга олинган командировка ҳужжатлари турибди.

Равил Усмонов бўлса командировкаларга бориб юрмайди. Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинати ишлаб чиқариш технология комплектацияси бошқармасида юк ташувчи бўлиб ишлайди. Иши бошидан ошиб ётибди. Бунинг устига фарзандлик бурчини ҳам бажаряпти. Мана, бир ҳафтадирки, чўнтагида онасининг паспортини кўтариб юрибди. Кампир пенсияга чиқиши керак. Шунингдек, унинг чўнтагида бошқа ҳужжатлар ҳам бор. Булар 1966 йили туғилган қизчаси Зулфия билан уч яшарлик ўғилчаси Элдорнинг метрикалари. Тўғри, метрикалар иккинчи марта олинган. Чамаси илгаригиси йўқолган бўлса керак.

Равилнинг чўнтагида никоҳ қоғози, электр пайвандчилик курсини битирганлиги тўғрисидаги ҳужжат, шунингдек уч хонали квартиранинг ордери ҳам бор. Унинг оиласи майдони 42 квадрат метрлик секцияда яшайди. Уйлари Куйбишев шоссесининг биринчи переулоги, 18-уйнинг 27-квартирасига жойлашган.

Равил ҳар қандай вазиятда ҳам ўзини ҳимоя қилишга қодир. Ҳатто мелиционерга ҳам дўқ қилади. Унинг дағдағасини ўз қулоғим билан эшитдим.

—Ҳали мен билан кўришганингизга афсусланиб қоласиз, — деди у виқор билан.

Шунчалик ўзига ишонгандирки, иккита ҳурматли полковникнинг номини айтиб сержантдан боплаб қасос олишга ваъда қилаётгандир.

Бу гап-сўзлар Ленин район медицина хушёрхонасида бўлиб ўтди. Юқорида номлари айтилган уч киши хушёрхонанинг тунги меҳмонлари бўлишди. Уларнинг ҳар учаласига ҳам бир хилда диагноз қўйишди: маст бўлишнинг иккинчи босқичи. Медицина терминида шундай деб аталади. Бизнинг оддий тилимизда айтганда пасткашликнинг иккинчи босқичи дейиш мумкин. Ичкиликка ихлос қўйиш кучайиб кетганидан кейин, турли баҳоналар билан қадаҳ кўтараверб сўз айтишга баҳона ҳам топилмай қолгач, буларнинг барчаси шармандали қадаҳ билан якунланади.

Юнус Раҳимқуловнинг кеча ичганароғи унинг шунча йилдан буён мукофотлар ёзилиб келаётган меҳнат дафтарчасига доғ бўлиб тушиши керак. Юнус эрта билан заводдан ўтиб боракан, ҳамма унга салом беради, ҳамма уни танийди. Юнус цехга кириб борганида мастер Айдар Валешин билан кўришиб қолади. Қачондир шу йигитга ўзи устозлик қилган. Шогирди унинг иззатини жойига қўяди. Лекин у ҳам, ҳамкасблари ҳам Юнус Раҳимқулов хушёрхонага тушганини, хушёрхонанинг қора дафтарига ўзи билан бирга заводнинг номи қўшиб ёзилганини билишмайди.

Энг ташвишли жойи шундаки, хушёрхонада шу йилнинг ўзида тепловоз-вагон ремонти заводининг адреси 60 марта қайд этилди. Милициядагилар заводга 60 та хат ёзишди. Уларнинг барчасига битта жавоб олинди. Тамом! Шундай бўлгандан кейин завод ишчилари ўзини қандай тутиши керак!

Тўғри, тарбия ишларининг турли усули бор. Раҳимқулов ишлайдиган тепловоз цехида бу усулларнинг кўпларидан фойдаланишади. Масалан, цех бошлиғи А. Еснев энг яхши тадбирлардан бири мукофот ва ўн учинчи маошдан маҳрум этиш деб билади. Цех касаба союзи ташкилотининг раиси С. Бердин эса ёмон хулқли ходимнинг масаласини маҳаллий комитет йиғилишида муҳокама қилишни лозим топади. Буларнинг барчаси яхши тадбирлар. Аммо улар кичик даврада олиб бориляпти. Бу ишга кўпчилик ҳамкасбларни аралаштириш керак. Ўртоқлик суди деярли тўпланмас экан. Мабодо бундай суд бўлиб қолса ҳам, охири жанжал билан тугаркан, демак балиқ бошидан сасийди. Судьяларнинг ўзи ким деган савол туғилади.

Бу савол мени тайёрлов министрлигининг ремонт қурилиш бошқармасида ҳам тинч қўймади. Кадрлар бўлимининг бошлиғи Н. Шкурихиндан бу қандоқ аҳвол ахир деб сўрагим келди. Морозов 4 майдаёқ командировка ҳужжатларини олган. Шундай экан, нега деярли бир ҳафтадан буён Тошкентда шапкасини қийшайтириб ароқ ичиб юрибди! Нега энди унинг икки касбдоши Косонга йўл оларкану, бу киши бу ерда пиёнисталик қилиб юраркан! Бошқармада ичкиликбозликка қарши қандай кураш олиб бориляпти! Кадрлар бўлимининг бошлиғи тушликка кетган экан. Маҳаллий комитет раиси билан гаплашишга қарор қилдим.

— Бўлмаса яна кутишга тўғри келади... негаки, маҳаллий комитет раиси қилиб ҳам Шкурихиннинг ўзини сайлаганмиз.

Бир қанча вақтдан кейин қандайдир бир маст гандираклаганча олдимдан ўтиб кетди. Тупроққа беланган кийими унинг ҳозиргина йиқилганини кўрсатиб турар эди. У кадрлар бўлимининг бошлиғи кабинети ёнига келиб, чўнтагидан калит чиқарди-да эшикни очди. Ичкари кириб, бир амаллаб ўтириб олди.

— Шкурихин мана шу киши бўлади, — дейишди хонага кирган одамлар.

— Нима ишингиз бор эди! — деди кадрлар бўлими бошлиғи ва айни пайтда маҳаллий комитетнинг раиси мен томонга қараб. — Соат олти бўлди...

Йўқ, соат энди ўн минут кам икки бўлган эди. Тарбиячиси шундай бўлса, унинг қўл остидагилари қандай бўлар экан, деган қарорга келишдан ўзга чора қолмади. Хўш, бундан қандай хулоса чиқариш керак! Хулосани тайёрлов министрлигидагилар чиқарсин. Шунда ҳам амалийроқ хулоса бўлса яхши бўлур эди.

Пиёнисталик таг-туги билан йўқолмаётганлигининг боиси ўзимизнинг кўнгилчанлигимиздан эмасмикин! Равил Усмонов ишлайдиган корхонага борганимда бунга яна бир марта ишонч ҳосил қилдим. Бу ҳақда ҳужжатларнинг ўзи гапириб турибди. Мана, маҳаллий комитет мажлисларининг протоколини олайлик. Мажлисларда кимга мукофот бериш, кимни рағбатлантириш ҳақида тез-тез қарорлар чиқарилиб турилади. Меҳнат интизомини бузувчиларни бурчакка турғазиб қўйиб, сўроқ қилишга келганда юмшоқлик қилишади. Балки шундай жазога лойиқ кишилар йўқ деб ўйларсиз. Наҳотки шундай бўлса! Мана, Усмоновнинг ўзи хушёрхонада икки марта тунади. Бир ярим ой илгари Ҳамза район хушёрхонасида ётиб чиққан эди. Бу сафар Ленин районинникига тушди.

Милициядан келган хат муҳокама қилинди, дейишади. Маҳаллий комитет раиси Т. Машеевнинг айтишига қараганда бунинг учун юкчиларни махсус тўплаб мажлис ўтказишган.

Шундай бўлса нега Усмонов орадан кўп вақт ўтмай яна хушёрхонага тушди!

— Бошқалар ичадию, нега менинг ҳаққим бўлмасин! — дейди Усмонов тушунолмай.

Ичишади. Лекин уларни кўриб, кўрмасликка олиб кетишади. Усмонов билан яна икки ҳамтовоғи иш вақтида ҳам ярим кун маст бўлиб юришган. Тушдан кейин бошқарма бошлиғи К. Абдураҳмонов уларни пайқаб қолиб, уйига жўнатиб юборган. Яна бошқа олти пиёниста бошлиқларнинг кўзига кўринмасликка уриниб юраверган. Керак бўлса маҳаллий комитет йиғилишига мана шу масалани қўйинг, ўртоқ Машеев! Ичкиликбозга индамаслик — уни рағбатлантириш демакдир.

Шундай пайтларда Ленин район хушёрхонасининг бошлиғи милиция лейтенанти Облоберди Абдуллаевнинг тадбири менга жуда ёқади. Хушёрхона ходимлари фақат пиёнисталарни «тўплаш» билангина чекланиб қолмайдилар. Лейтенант ўз «вакилини» хушёрхонага туширган корхоналарга бориб, кадрлар бўлимининг бошлиқлари, ташкилот раҳбарлари билан гаплашади. Абдуллаев кўпгина заводларда қачон ойлик берилишини яхши билади. Худди шу куни бухгалтерияга қўнғироқ қилиб, ичкиликка ружу қўйганларнинг ойлигини тўхтатиб турилишини сўрайди. Кечқурун эса ойлик тарқатилган корхона томонга милиция вакилларини юборади. Негаки, у ҳар қандай жиноят, безориликнинг кўпчилиги ароқ туфайли келиб чиқишини яхши билади.

Абдуллаев билан унинг шогирдлари ичкиликбозликка қарши кескин кураш олиб бормоқдалар. Кураш шундай давом этиши кераки, хушёрхона деган нарса шаҳар учун кераксиз бўлиб қолсин. Бунга тошкентликларнинг ўзи ҳам яқиндан ёрдам бермоғи керак.

Л. САВЕЛЬЕВ.

ХУШЁРХОНА МЕҲМОНЛАРИ

ОЛТМИШ САВОЛГА БИР ЖАВОБ

ЎЗГАЛАР ЕЛКАСИДАГИ ЮК

ИНСОНЛИК ШАЪНИГА ДОҒ

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—13|V да **Боғчасарой фонтани**, 14|V да **Дон Карлос**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13, 14|V да **Олтин девор**, 15|V да **Парвона**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 13|V да **Севишганлар хийбони**, 14|V да **Паранжи сирлари**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **«Биз — лўлилармиз» Москва лўлилар коллективининг хайрлашув гастроллари.**

Кино

13 МАЙДА

ҚИШКИ БИНОДА

Ой бориб, омон қайт—НАВОИЙ номли (кечқурун).

Денгиз қўшиғи—«ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда), «СПУТНИК» (кеч 6, 7, 9 да).

Том Жонс (2 серия, рангли) — САНЪАТ САРОЙИ (кеч 7 ва 9.15 минутда).

Ўлим йўқ, йигитлар!— «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Кунгабоқар— «ЧАЙКА», «МОСКВА» (кечқурун).

Салом, Мария! — «СПУТНИК» (кеч 8 да).

Ҳамроз (2 серия) — НАВОИЙ номли (кеч 8.30 минутда), «МОСКВА» (кеч соат 8.40 минутда).

Директор —«ВОСТОК» (кечқурун).

Гул ва тош—«КУКЧА» (кеч 6, 8.45 минутда).

Квартира (жуфт соатларда), **Фақат кўнгилсизликлар** (тоқ соатларда); «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

ЕЗГИ БИНОДА

Кунгабоқар — «ФЕСТИВАЛЬ», **Салом, Мария!** — «ХИВА».

14 МАЙДА

ҚИШКИ БИНОДА

Том Жонс (2 серия, рангли)—САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 11 ярим, 2, 4 ярим, кеч 7 ва 9.15 минутда).

Кумуш карнайлар—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 3, 5 да).

Соқов ва севги (кундуз 11, кеч 8.45 минутда), **Гул ва тош** (ўзбек тилида, кундуз соат 3, кеч 6 да).—«КУКЧА».

Денгиз қўшиғи — «СПУТНИК» (кундуз соат 11, 12, 1, 5, кеч 6, 7, 9 да).

Кунгабоқар — «ЧАЙКА», «МОСКВА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Салом, Мария! — «СПУТНИК» (кундуз соат 4, 5, кеч 8 да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2 ярим, кеч 6 ярим ва 9 да).

Ҳамроз (2 серия)—НАВОИЙ номли (кундуз соат 2.40, кеч 8.30 минутда), «МОСКВА» (кеч соат 8.40 минутда).

Директор (2 серия)—«ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10, кундуз 1, 4, кеч 7 ва 10 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч 6 ва 9 да).

Фақат кўнгилсизликлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (тоқ соатларда).

ЕЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8.50 ва 10.30 минутда бошланади).

Кунгабоқар—«ФЕСТИВАЛЬ».

Виннету—апачлар йўлбошчиси — «ХИВА».

Квартира—ТЕЛЬМАН номли.

Реклама ва эълонлар

24 май эрталаб соат 10 **яримда** Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг илмий совети (2-Виборг кўчаси, 5-уй, 49-аудитория)да техника фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

К. Э. Эргашев: «Термопластик штапель толаларини ғижимлаш жараёнини текшириш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

24 май кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия-технология ва биология фанлари бўлимларининг ботаника профили бўйича бирлашган илмий совет кенгаши (Куйбишев кўчаси, 20-уй)да биология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

А. Ю. Ерназаров: «Ҳар хил ёшга етган уруғни нурлантирилганда пахтанинг радиацияга реакцияси» деган темада;

У. Раҳмонқулов: «Оққурай ўсимлиги ва унинг дориворлик аҳамияти» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

Свердлов номли концерт залида

14, 15, 16 МАЙ КЕЧ СОАТ 8 ДА

КАТТА КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССР халқ артистлари: Қундуз МИРКАРИМОВА, Муҳаммаджон МИРЗАЕВ,

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Вилоят ОҚИЛОВА;

Солистлар: Неъматжон ҚУЛАБДУЛЛАЕВ, Алижон ҲАСАНОВ, Гулшод ОТАБОЕВА, Дадахон ҲАСАНОВ, Анвар РУСТАМОВ, Дилором ҚАЮМОВА, Назира ШЕРАЛИЕВА, Қизлархон ДУСТМУҲАМЕДОВА.

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари—Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист — Ҳаким НИШОНОВ.

Программани—Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

Телевизор

13 МАЙ ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 17.30 Кўрсатувлар программаси. 17.35 Ўқувчилар учун. «Чарм тўп» мукофоти учун. 18.00 Рангли телевидение. Тасвирий санъат усталари. 18.30 Миллионлар ленинча университети. **Тошкент кўрсатади.** 19.00 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 19.05 «Ахборот» информацион программаси. 19.20 КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА! Электротехника заводидан репортаж. **Ўзбек тилида:** 19.45 ГРУЗИЯ ССР ВА ГРУЗИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ПРОГРАММА. 21.30 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт. 22.00 Илмий коммунизм мактаби. 22.15 «Ахборот» информацион программаси. 22.30 «Ассалом, театр!». Музикали кўрсатув.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. Рус тилида: 18.00 Болалар учун. «Девор». Телевизион бадиий фильм. 18.15 Шеърият мухлисларига. Р. Фарҳодий. 18.40 «Сизни аэрофлотга таклиф этамиз». Реклама. **Москва кўрсатади.** 19.00 Санъат усталарининг концерти. Кўрсатув Ленинграддан олиб берилади. 19.30 Г. Абашидзе шеърлари. 19.55 Янгиликлар. 20.05 Бадиий фильм. 21.30 Бадиий ўқиш. В. Катаев. «Виадук». Авторнинг ўзи ўқийди. 22.00 «Москва юлдузлари» санъат фестивалининг якунловчи концерти. Кремлнинг Съездлар саройидан олиб кўрсатилади. 23.10 «Вақт» информацион программаси. 23.40 «Москва юлдузлари» санъат фестивали якунловчи концертининг давоми. 00.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 19.00 Ўқув кўрсатувлари программаси. Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 20.00 «Мурманск қирғоқларида». Кинофильм. 20.20 «Хевсур қиссаси». Бадиий фильм. **Рус тилида:** 21.45 Врач маслаҳати. 22.05 «УЗОҚ НУҚТАДА». Телевизион бадиий фильм.

14 МАЙ ЖУМА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 13.30 ГРУЗИЯ ССР ВА ГРУЗИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН КЎРСАТУВ. Тбилисидан олиб кўрсатилади. Кўрсатув охирида концерт ва янгиликлар. **Тошкент кўрсатади.** 19.00 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 19.05 «Ассалом, устоз». Юқори синф ўқувчилари учун программа. 19.45 «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 20.00 Миртемирнинг адабий портрети. 21.00 «АХБОРОТ» информацион программаси. 21.15 «Оқ олтин» ижодкорлари. Телевизион фильм. 21.30 «Ноз-неъмат» бунёдкори программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 Санъат усталарининг байрам концерти. Тбилисидан олиб кўрсатилади. 24.00 ГРУЗИЯ ССР ВА ГРУЗИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН РЕПОРТАЖ (ёзиб олинган). 01.30 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.40 Рангли телевидение. «Грузиянинг ўтмиши ва ҳозирги истиқболи». Ҳужжатли фильм. 19.45 «Ярим аср жанговар йўлда». Чехословакия Коммунистик партиясининг 50 йиллиги олдидан. 20.05 Янгиликлар. 20.15 Рангли телевидение «Сен қаердасан?» Телеспектакль. 21.45 Ҳужжатли фильм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Зирапча». Бадиий фильм. (ўзбек тилида).

Учинчи программа. Ўзбек тилида: 20.00 Танбур ва дутор тароналари. **Рус тилида:** 20.40 «Музикали лавҳа». Фильм-концерт. 21.05 «Галилео Галилей». Бадиий фильм.

Радио

13 МАЙ ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Тўққизинчи беш йиллик марралари». Наманган шаҳар партия комитетининг биринчи секретари И. Ҳусниддинов сўзи (ўзбекча). 18.10 Ўзбек халқ қўшиқлари. 19.20 Татар куйлари. 20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 Пиллачиларнинг талабларига мувофиқ концерт. 22.20 Рақс куйлари. 22.40 «Ёзувчи ва янги беш йиллик». Микрофон олдида П. Қодиров (ўзбекча). 23.15 Мақом кечаси. 24.00 Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ҳажвий ҳикоялар (ўзбекча). 19.30 «Қўшиқнинг йўли». Музикали эшиттириш. 20.00 Тожик халқ қўшиқлари. 20.30 СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари. 21.00 Ёшлар ижоди (ўзбекча). 21.40 Москва.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Агар Сизнинг марказий ва маҳаллий журналларга

ОБУНА МУДДАТИНГИЗ ТУГАГАН БЎЛСА

СИЗ ОБУНА МУДДАТИНИ ЙИЛНИНГ ОХИРИГАЧА **УЗАЙТИРИШИНГИЗ МУМКИН**

Ўзбекистон ССР Алоқа Министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй, Редакция телефонлари: Коммутатор —33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар —33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари — 33-27-03, ахборот бўлими 33-28-95, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР А— 2550.
Р—03348.